

KIRKKO & MOTI

**Miksi television
parisuhdesarjat
kiinnostavat?**
➤ 4

**Rukous on
keskustelua
Jumalan kanssa**
➤ 10–11

**Hanna Lehtonen
väsyi
vauva-arjessa**
➤ 20

Elämyksellinen lastenkirkko.fi

➤ 9

kirkkojakoti.fi

Tulossa Riemullinen päivä

Perinteiset Riemu-festivaalit järjestetään Kuopion Satamatorilla sunnuntaina 22.5.

Kolmannen kerran järjestettävä Riemu on ilmainen, koko perheen oma festivaali, jossa on lavaohjelmaa, erilaisia toimin-
tapisteita ja yhteistä tekemistä hyvällä fiiliksellä. Järjestelyis-
sä ovat olleet mukana kaikki Kuopion ev.lut.
seurakunnat.

Aiempina vuosina tapahtuma on kerän-
nyt Satamatorille satoja iloisia ihmisiä. Tänä
vuonna Riemun esiintyjäkaartissa ovat muun
muassa **Tuttiritari** ja tutinkantaja **Aulis** ja
Pieni Suuri Seikkailu sekä **Tomppa Taikuri**.
Juontajina toimivat lapsityönohjaaja **Sir-
pa Pesonen** ja nuorisokanttori **Jarkko Mau-
konen**. He odottavat jo tapahtumaa innos-
tuneina.

"Olemme yllättyneitä siitä, kuinka iso
joukko tekijöitä tarvitaan. Yhteistyöllä kaik-

ki onnistuu hyvin. Hienoa, että tapahtumas-
ta on tullut jo perinne". Sirpa Pesonen kertoo,
että Riemussa tapaa ison joukon myös niitä
lapsiperheitä, joita ei viikkotoiminnassa vält-
tämättä tapaa.

"On myös hienoa, että tämä festari on
maksuton ja avoin kaikille. Parasta on myös
lasten silmistä paistava riemu. Hyvin pienet-
kin tekemiset saavat ilon syttymään. Viime
vuonna kurja sääkään ei saanut tuota tekemi-
sen iloa sammumaan. Toivon, että tänä vuon-
na on loistava, aurinkoinen sää. Odotan myös
tapaavani hauskan Tuttiritarin ja lasten gos-
pelbändin, joka saa koko perheen rokkaa-
maan".

Lämmintä säätä toivoo myös Jarkko Mau-
konen.

"Voitaisiin vihdoinkin riemuista kuivin vaat-
tein! Oli sää minkäläinen tahansa paikalle

kannattaa tulla. Tarjolla on joka tapa-
uksessa hyviä esiintyjä, hauskaa toi-
mintaa ja iloista meininkiä."

Riemu-tunnelmia voi jakaa myös
somessa hastagilla #riemufestari.
Somettajat osallistuvat arvon-
taan, jonka palkintona on lah-
jakortti Ravintola Wanhaan
Satamaan.

Järvi-Kuopiosta järjeste-
tään bussikuljetus 5 €/perhe. Il-
moittautumiset bussikuljetuk-
seen Tuomo Kantelelle, puh.
040 4888 621.

MINNA SIIKANIVA

Riemu-festivaalit Kuopion
Satamatorilla 22.5.2016 klo 12–15.
Vapaa pääsy.

Tuttiritari ja tutinkantaja **Aulis**

PYSÄKILLÄ

Itsetuhoisuuden kierre p

Kuopiossa on aloitettu uudenlainen tukimuoto itsemurhaa yrittäneille.

Yksikin itsemurha on
liikaa. Yksikin itse-
murhayritys on lii-
kaa. Kun henkinen
häätä on suuri ja ih-
minen päätyy yrit-
tämään lopullista
ratkaisua, pitäisi pe-
lastusrenkas heittää
välittömästi.

Yhdenlainen pelastusrenkas on ollut saa-
tavilla viime lokakuusta alkaen, kun Kuopion
Kriisikeskuksen ja Suomen Mielenterveysseu-
ran yhteistyönä paikkakunnalla käynnistyi Li-
nity-ohjelma. Se tarkoittaa lyhytinterventiota
itsemurhaa yrittäneille.

"Itsemurhaa yrittäneiden jälkihoito on
Suomessa ollut hieman puutteellista. Tämä
ohjelma pyrkii osaltaan parantamaan tilan-
netta", Suomen Mielenterveysseuran projekti-
kriisityöntekijä **Juha Metelinen** selvittää.

Itsemurhayritys on riskitekijä

Nopea apu heti itsemurhayrityksen jälkeen
olisi Metelisen mukaan äärimmäisen tärkeää.

"Tutkimusten mukaan itsemurhaa yrittä-
neellä on jopa satakertainen riski yrittää sitä
uudelleen. Riski on koholla noin 2–3 vuoden
ajan, mahdollisesti pidempäänkin."

"Pikaisella interventiolla pyritään vaikutta-
maan juuri siihen, ettei uusintayrityksiä enää
tulisi."

Kuopion Kriisikeskuksessa toimii erillinen
Linity-vastaanotto itsemurhaa yrittäneille. Tu-
kimalli koostuu 4–5 keskustelusta kriisityön-
tekijän kanssa, jonka jälkeen yhteydenpito jat-
kuu kahden vuoden ajan.

"Pääsääntöisesti asiakkaat ohjataan tänne
terveydenhuollon puolelta. Asiakkaan luv-
la minulle toimitetaan hänen puhelinnume-
rons ja minä soitan hänelle päin", Metelinen
kertoo.

"Toki asiakkaan on mahdollista ottaa myös
itse tänne yhteyttä."

Tapaamisten jälkeen yhteydenpitoa jatke-

taan lähettämälle asiakkaalle tietyin väliajoin
kirjeitä.

"Niihin saa vastata ja niiden tiimoilta saa
olla yhteyksissä tänne, jos siltä tuntuu."

Tuki ei estä eikä korvaa muuta psykososi-
aalista tukea tai psykiatrista hoitoa.

Yksin on pärjättävä?

Tähän mennessä Metelinen on tavannut Lini-
ty-vastaanotolla jo 25 asiakasta.

"Ohjelma on lähtenyt yllättävänkin hyvin
käyntiin. Yleensä ottaa aina oman aikansa en-
nen kuin tieto leviää ja ihmiset löytävät uu-
denlaiset kanavat."

Parin tunnin mittaisissa tapaamisissa pu-
reudutaan ihmisen elämäntarinaa ja siihen,
mitä se kertoo ihmisen tilanteesta. Yhdes-
sä mietitään ongelmakohtia ja pohditaan, mi-
hin asioihin kannattaisi kiinnittää huomiota
ja mitä voisi tehdä toisin.

**Itsemurhayritys
on suuri häpeän aihe**

"Ensimmäinen tapaaminen videoidaan ja
toisella kerralla se katsotaan. Tarina myös kir-
joitetaan puhtaaksi ja sitä käytetään pohjana
koko prosessin ajan."

"On ollut hienoa huomata, kuinka valmiita
ihmiset ovat tällaiseen olleet. Ei välttämättä
ole helppoa puhua rehellisesti omista kipupis-
teistään ja ponnistella niiden työstämiseksi."

Vastaanotollaan Metelinen kuulee mo-
nenlaisia elämäntarinoita. Tietyt teemat kui-
tenkin nousevat esiin useampienkin ihmisten
kertomuksissa.

"Kiusaaminen on yksi niistä. Samaten yk-

sin pärjäämisen paine. Me tunnumme elä-
vän kulttuurissa, jossa avun pyytäminen on
vaikeaa."

Irti häpeästä

Suomi on kansainvälisesti näyttäytynyt
maana, jossa tehdään väkilukuun suhteutet-
tuna paljon itsemurhia.

"Jos vertaa Suomea esimerkiksi muihin
Pohjoismaihin, meillä tehdään kaksinkertai-
nen määrä itsemurhia. Määrät ovat kuiten-
kin laskusuunnassa", Metelinen painottaa.

Suomi ei suinkaan ole synkeine tilastoi-
neen yksin. Muun muassa monissa entisen
itäblokin maissa on korkeat itsemurhaluvut.

"Myös Japanissa ja Etelä-Koreassa teh-
dään paljon itsemurhia. Siellä on kova kil-
pailu opiskelu- ja työelämässä, paineet
saattavat käydä monelle ylivoimaisiksi. Sikä-
läinen häpeäkulttuuri on niin ikään omiaan
lisäämään itsemurha-alttiutta."

Häpeään myös Metelinen on törmännyt
asiakaskontakteissaan.

"Keskusteluissa tulee hyvin usein esille ih-
misten kokemus häpeän ja huonommuuden
tunne."

Itsemurhayritys on sekin yksi suuri häpe-
än aihe.

"Monet asiakkaat häpeävät sitä niin pal-
jon, etteivät halua puhua asiasta läheisten-
sä kanssa. Häpeän takia myös kynnys hakea
apua saattaa olla korkealla."

"Yksi ohjelman tavoitteista onkin mur-
taa itsemurhayrityksiin liittyvä hiljaisuus-
den muuri. Näistä asioista voi ja pitää puhua
avoimemmin."

Malli Sveitsistä

Linity-ohjelman päätavoitteena on itsemur-
hayritysten ja itsemurhien ehkäiseminen ja
vähentäminen itsemurhaa yrittäneiden sel-
viytymistä tukemalla. Suomalaiseen toimin-
tamympäristöön sovellettava malli perustuu
Sveitsissä, Bernin yliopiston psykiatrian poli-
klinikalla kehitettyyn malliin.

Tavoitteena on täydentää olemassa ole-
via hoitokäytäntöjä ja tarjota yksilöllistä kes-
kustelutukea mahdollisimman pian itsemur-
hayrityksen jälkeen. Yhteistyötä tehdään
muun muassa Helsingin ja Uudenmaan sai-
raanhoitopiirin, Helsingin kaupungin psyki-

KUUKAUDEN VALINNAT

5 %

Seurakuntien partioryhmiin osallistui yhteensä 32 100 partiolaista vuonna 2015, mikä on viisi prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

56 000

Kirkkopalvelut ry:n koordinoiman EU-elintarvikeavun piirissä oli viime vuonna yhteensä noin 56 000 ihmistä.

40 700

Viime vuonna seurakuntien päiväkerhoihin osallistui 40 700 lasta, jotka olivat iältään 3–5-vuotiaita.

”Diakoniakeskus muuttaa kevään aikana pois keskusseurakuntatalolta Suokatu 22:sta. Uudet tilat ovat Neulamäen kirkolla. Diakoniakeskuksen kierrätyspiste sen sijaan toimii keskusseurakuntatalon B-rapun pohjakerroksessa jatkossakin.

”Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän vuoden 2015 tilinpäätös osoittaa 580 900 euron ylijäämää. Ylijäämä aiheutuu toimintakulujen pienenemisestä ja verotulojen arvioitua positiivisemmasta kehityksestä. Hieman odotettua parempi talouden kehitys vuonna 2015 ei muuta seurakuntayhtymän talouden suurta kuvaa. Talouden tasapainottamista jatketaan toteuttamalla kiinteistö- ja henkilöstöstrategioita.

”*Kotimaa*-lehden saarnapankki, Digipostilla, on avoinna ja vapaasti kiinnostuneiden käytössä. Hakutoiminnolla varustetusta arkistosta löytyy tähän mennessä jo noin 1200 saarnausta, jotka on pidetty eri puolilla Suomea viime vuosina. Digipostillassa saarnoja voi etsiä vapaalla sanahauulla tai esimerkiksi saarnaajan nimellä, kirkkovuoden pyhän, Raamatun tekstin, vuoden ja seurakunnan mukaan.

Digipostilla osoitteessa: www.kotimaapro.fi/digipostilla

oikki

”**Vastaanotolle** ei tarvitse lähetettä eikä meillä muutenkaan ole asiakkaiden suhteen esimerkiksi ikä- tai kuntarajoituksia. Tänne saa tulla Kuopion ulkopuoleltakin”, Juha Metelinen tähdentää.

TUJJA HYTTINEN

atrian yksikön, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin, Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Tavoitteena on, että interventiomalli jalkautuisi projektin aikana kri-

sityöhön, itsemurhien ehkäisytyö priorisoitaisiin tehokkaammin Suomessa ja tukea olisi nopeammin ja helpommin saatavilla. Projektin toteutetaan Raha-automaattiyhdistyksen varoin.

Kuopion lisäksi Linity-vastaanottoja on Helsingissä ja Seinäjoella. Kuopiossa projekti kestää vuoden 2017 loppuun saakka.

HELI HARING

PÄÄKIRJOITUS

Sydämen puhetta Jumalalle

Tiesitkö, että maailman lyhyin rukous on huokaus. Rukous voi olla siis myös sanatonta puhetta. Jumala näkee meidät joka hetki, ja me voimme puhua hänelle ja hän meille. Voimme rukoilla omin sanoin tai tutun rukouksen sanoin. Yksin, yhdessä tai koko seurakunnan kanssa.

Usein lapsena opittu iltarukous kantaa läpi elämän. Siksi olemme teettäneet kasteperheille jaettavaksi iltarukouskortteja. Toivomme, että iltarukous tulisi osaksi perheen iltarutiineja.

Murehdin kerran piispa Jolkkoselle sitä, että ihmiset eivät enää käy niin paljon kirkossa. Hän lohdutti minua sanoen: ”Muista, että jumalanpalveluksissa rukoillaan aina seurakunnan ihmisten puolesta, muun muassa siksi on tärkeää, että palveluksia pidetään joka sunnuntai.”

”**Jumala toimii ajallaan ja tavallaan**

Valmistuttuaan papiksi ystäväni pääsi pieneen seurakuntaan. Siihen aikaan käytettiin vielä paljon puhelinluetteloita. Ystäväni kertoi, että kun ylimääräistä aikaa jäi, hän toimi seuraavasti.

”Otan puhelinluettelon käteen ja alan rukoilla siellä olevan ihmisen puolesta, vaikka en häntä tuntisikaan.” Ystävälläni oli voimakas kutsumus.

Kristilliseen perinteeseemme kuuluu olennaisena osana Isä meidän -rukous.

Opettelemme sen viimeistään rippikoulussa ja se lausutaan aina jumalanpalveluksissa.

Kristityille on myös merkityksellistä rukoilla toisten kanssa. Sillä: ”Minä sanon teille: Mitä tahansa asiaa kaksi teistä yhdessä sopien maan päällä rukoilee, sen he saavat minun Isältäni, joka on taivaissa. Sillä missä kaksi tai kolme on koolla minun nimessäni, siellä minä olen heidän keskellään.” Matt. 18:19-20.

Mitä tehdä silloin, kun tuntuu, että rukoukseen ei vastata? On tärkeää muistaa, että Jumala toimii ajallaan ja tavallaan. Se, mitä rukoilemme, ei aina ole Jumalan tahdon mukaista tai sen aika ei ole vielä.

MINNA SIIKANIVA
minna.siiKANIVA@evl.fi

Kirkkokuoro pitää otteessaan

Olen **Jouni Ortju**, 50-vuotias kuopiolainen yrittäjä ja laulanut Alavan kirkkokuorossa hieman reilut 15 vuotta. Enpä olisi arvannut tuolloin 2000-luvun alussa, että olen vieläkin kuorossa mukana!

Palasin vuonna 1998 synnyinkaupunkiini Kuopioon 23 vuoden poissaolon jälkeen ja mietiskelin, että olisi hienoa löytää joku kiva harrastus. Ja nimenomaan sellainen, jossa voisi tehdä asioita porukalla, yhdessä. Liekö ollut johdatusta, sillä muistan edelleenkin hyvin elävästi, kun silmiini sattui ilmoitus, jossa oli hyvä otsikko: ”Laulattaako?” Ilmoituksessa oli Alavan seurakunnan silloisen kanttori-kuoronjohtajan **Keijo Matilaisen** yhteystiedot. Asia unohtui joksikin aikaa, kunnes lehti tuli uudelleen vastaan. Tällä kertaa päätin, että ainakin soitan sille kuoronjohtajalle ja tiedustelen, mitä homma tarkoittaa. Sovimme koelaulusta ja sen perusteella Keijo kysyi minua mukaan. En heti luvannut, vaan päätin pistäytyä ensin kuoron harjoituksissa vilkaisemassa, miltä kuoro vaikutti. Tämänkin muistan elävästi: kurkistin Alavan seurakuntasalin ovesta sisälle ja ihmettelin, että missä se kirkkokuoro on, kun salissa näytti olevan suunnilleen minun ikäisiäni – silloin nuoria – laulajia! Tämä teki vaikutuksen ja astuin peremmälle. Sillä tiellä olen edelleen.

Olen jo vuosikausia ihas-tellut kirkon tekemää, vaikuttavaa musiikkityötä, joka jää mielestäni turhankin vähälle huomiolle osana kirkon toimintaa. Tämä ”työmuoto” koskettaa Suomen tasolla vähintäänkin yli 10 000 harrastajaa, sillä pelkästään Suomen Kirkkomusiikkiliitossa oli jäsenyhdistyksiä vuonna 2014 kaikkiaan 550. Minussa herättää suurta kunnioitusta se kanttorien alias kuoronjohtajien aktiivinen ja ammattitaitoinen työ, jota he tekevät kuorojen parissa. Ja vaikka musiikki on välillä menevääkin – gospelia, jopa poppia tai rokkia – ei se vie mitään pois Jumalan ylistämiseltä. Maailma muuttuu ja minusta meidän, jopa kirkonkin, on muututtava mukana. Tässä musiikilla voi mielestäni olla keskeinen rooli.

Jos siis millään tasolla olet miettinyt kuorolaulamista, tule ainakin kurkistamaan mitä siellä kuorossa tapahtuu – ties vaikka sinäkin jätät sille tilaa.

JOUNI ORTJU
Liikkeenjohdon konsultointipalveluihin erikoistunut yrittäjä

”**Kirkon musiikkityö jää turhankin vähälle huomiolle**”

Kiellettyä hedelmää ja

Televisiossa on viime aikoina pyörinyt useita parisuhdesarjoja. Osassa on keskitytty kumppanin löytämiseen, toisissa parisuhteen testaamiseen tai kohentamiseen.

Televisio työntää toinen toistaan värikkäämpiä parisuhdeohjelmia. Ne tahtovat hämentää tavallista katsojaa, mutta millaisina ne näytettyvät työkseen parisuhdeasioita seuraaville ammattilaisille? Perheneuvojat **Tarja Liinamaa** ja **Kaarina Savolainen** työskentelevät Kuopion seurakuntien perheasiain neuvottelukeskukseksä. Tutkijatohtori **Marjo Kolehmainen** puolestaan tutkii parisuhde- ja seksuaalivärvönnän käytäntöjä Tampereen yliopistolla.

Houkuttaako kielletty hedelmä?

Nelosella ja sen rinnakkaiskanavalla Liv:llä pyörinyt *Temptation Island Suomi* on ohjelman nettisivujen mukaan äärimmäinen deittiohjelma, jossa pariskunnille annetaan tilaisuus testata, kestäkö oma parisuhde, vai onko paratiisin kielletty hedelmä sittenkin houkuttelevampi.

Parisuhdesarjat ovat suosittuja, joten niiden täytyy vastata olemassa olevaan tarpeeseen.

”Temptation Islandin keskiössä oleva parisuhdeuskollisuus on ihmisiä kiinnostava teema. Se on aiheena arka ja jännittävä”, Kaarina Savolainen arvelee.

”Jotkut asiakkaatkin ovat ottaneet sarjan esille keskusteluissa ja pohtineet, miten omalle suhteelle kävisi vastaavissa olosuhteissa.”

”Varmasti Temptation Islandissa vetoaa myös raflaavuus. Siinä nähdään paljasta pintaa ja actionia”, Tarja Liinamaa huomauttaa.

Häntä arveluttaa, mitä ohjelmaan mukaan lähteminen tekee ihmisen sielulle.

”Siinä kuitenkin pelaillaan herkillä alueella. Sarjaa katsovat nuoret voivat niin ikään saada vääristyneen kuvan parisuhteesta.”

Järjestettyjä liittoja

MTV3:lla pyörineestä *Ensitreffit alttarilla* -sarjasta on takana jo kaksi tuotantokautta. Viimeisimpien tietojen mukaan kyseisten kausien ohjelmat on myyty Italiaan, jossa ne dubataan italiaksi. Sarjassa poikkeuksellista on se, että siinä asiantuntijat valitsevat testien ja vastausten perusteella yhteensopivimmat parit, joiden on tarkoitus mennä naimisiin ensitapaamisella.

Marjo Kolehmainen on seurannut ohjelmaa alusta alkaen.

”Sarjan lähtökohta on aika erilainen kuin miten länsimaissa ymmärretään parisuhde. Täällähän järjestetyillä liitoilla ei ole enää sijaa.”

Liinamaan ja Savolaisen mukaan kyseinen sarja peilaa parisuhteen mysteeriä.

”Mikä on se tekijä, jonka avulla puoliso löytyy? Länsimainen käsitys on, et-

tä ensin pitää olla rakkaus ja siitä syntyy suhde. Ihmisiä varmasti kutkuttaa nähdä, voisiko toimiva suhde syntyä myös järjestetyltä pohjalta.”

Ensitreffit alttarilla -sarja näytetty Liinamaalle ja Savolaiselle positiivisempana kuin Temptation Island.

”Tarkoituksena on kuitenkin saada

HISTORIALLISTA

Seurakuntien esikoinen

TUIJA HYTTINEN

Kuopion seurakuntien esikoinen on Kallaveden seurakunta, sillä vain sen historia alkaa vuodesta 1552. Tuolloin Kustaa Vaasa vahvisti Juvan seurakuntaan kuuluneen Kuopion pitäjän kappelin itsenäistymisen. Pitäjän kirkon sisällä alkoi muodostua kaupunkiseurakunnan käytäntöjä ja rakenteita, kuten ruotsinkielisten omat jumalanpalvelukset vasta Kuopion kaupunkiprivilegioiden myötä vuodesta 1782.

Kuopion tuomiokirkkoseurakunta oli vuoteen 1917 saakka yhdistetty maa- ja kaupunkiseurakunta, jota johdettiin kaupunkia ympäröivän maaseurakunnan puolelta, Kuopion pappilanmäeltä. Tosin maallisetkin hallinnot olivat limittäin: Kuopion maalaiskunnan virastot olivat keskellä kaupunkia Vuorikadulla.

Seurakunnat itsenäistyivät 1917 ja saivat omat kirkkoherrat ja omat hallinnot, mutta itse kirkkorakennus jäi yhteiseksi. Yhteisen seurakunnan aika väistyi hitaasti, sillä yhteisen omaisuuden lisäksi oli yhteisiä virkoja. Viimeinen yhteinen viranhaltija, urkuri Elias Kahra, jäi eläkkeelle vasta 1940.

Kuopion maaseurakunnan nimi

Pertti Pakkalan piirtämä Kallaveden kirkko valmistui vuonna 1983.

muuttui kuntaliitoksen takia vuonna 1969 Kallaveden seurakunnaksi. Jäseniä oli enää 8000.

Kasvun vuodet olivat kuitenkin ovella. Vuoden 1980 asuntomes-

sut olivat lähtölaulus Jynkän alueen laajenemiselle, ja sinne valmistui kolme vuotta myöhemmin Kallaveden pääkirkko. Jynkän ja Leväsen jälkeen rakentaminen jatkui etelään päin pitkin askelin. Petosen kaupunginosaa ryhdyttiin rakentamaan vuonna 1986 ja 2000-luvulla Kallaveden seurakunta sai vielä uutta jäsenpohjaa laajasta Saaristokaupungista.

Kallaveden seurakunta kasvoi myös kuntaliitosten takia: Karttulanlasta tuli sen alue seurakunta vuoden 2011 ja Maaningasta vuoden 2015 alusta. Se on nyt hiippakunnan toiseksi suurin seurakunta, jossa on 27 000 jäsentä.

Kun vanhan maaseurakunnan alue ulottui Kuopion pohjoispuolelle Siilinjärven rajaan saakka, ei Jynkkään rakennettu kirkko ollut maaseurakunnan pohjoisosien mieleen. Tuomiokirkkoon tottuneiden oli ”ohitettava seitsemän kirkkoa” ennen kuin pääsi uuteen kotikirkkoon. Ratkaisuna Ranta-Toivala siirrettiin vuonna 2009 Puijon seurakuntaan ja Jännevian taikaiset kylät Riistaveden ja Vehmersalmen seurakuntiin, jotka ovat nyt Järvi-Kuopion seurakuntaa.

KAIIJA VUORIO

sovittuja liittoja

YLE KUVAPALVELU

Elämä pelissä -sarjaan kuului leirijakso Viron Saarenmaalla parisuhdevalmentaja Tony Dunderfeltin johdolla.

avulla. Myös netin parisuhdetesti oli avoin kaikille", Kolehmainen arvioi.

Hän on ihmetellyt toisinaan parisuhdeohjelmien heteronormatiivisuutta. Sitä, että parit ovat nais-mies-pareja.

"Joskus on tuntunut siltä, että tarjolla olevat mallit sukupuolesta ja seksuaalisuudesta ovat aika ahtaat."

Kolehmainen nostaa esiin parisuhteessa tapahtuneet muutokset erityisesti länsimaissa. Avoliitot ovat yleistyneet, samoin avioerot. Tasa-arvoinen avioliittolaki ja uusperheiden määrän kasvu ovat vaikuttaneet käsityksiin perheestä ja parisuhteesta. Myös sukupuolten ja seksuaalisuuksien moninaisuus on kulttuurissamme voimakkaammin esillä kuin

aiemmin.

"Muutoksista huolimatta parisuhteen asema on vahva. Suurin osa suomalaisista elää parisuhteessa ainakin jossain vaiheessa elämää."

HEIKKI IMPIÖ
HELI HARING

aikaan onnellisia parisuhteita – ei horjuttaa niitä."

Parisuhdetta kohentamassa

Vastikään päättynyt Ylen *Elämä pelissä* -sarja keskittyi tällä kaudella parisuhteen kohentamiseen. Pari-

suhdetaitoja hiottiin Viron Saarenmaalla järjestetyllä leirillä parisuhdevalmentaja **Tony Dunderfeltin** opastuksella.

"Vuorovaikutteisuuteen oli panostettu, *Elämä pelissä* -valmennukseen pääsivät katsojat itsekkin osallistumaan viikoittaisten sähköpostien

MITÄ MIELESSÄ?

Nyt kurkotetaan kuuseen

Kevät ei ole vain kesäadon valmistelua vaan myös jouluun kurkottamista – ainakin joulukuusiviljelmillä. Maaninkalainen metsätaloustuottaja **Taina Tukia** neuvoa ja kouluttaa joulupuun

kasvattajia 25-vuotiaan Joulupuuseuran jäsenenä. Huhtikuussa Tukia ohjasi paikallisia kasvattajia kuusien muotoilukurssilla, jollaista Pohjois-Savossa ei ole pidetty kymmeneen vuoteen.

Miten pitkä on kuusen matka joulupuuksi?

"Puu kasvaa 7–15 vuotta. Pohjois-Savossa myytävät kotimaiset kuuset tulevat pääasiassa maakunnan viljelijöiltä, eli moni joulupuun on lähituote. Useat markettien kuuset taas tulevat Tanskasta."

Mitä eroa on kasvatetulla kuusella ja luonnon kuusella?

"Suurin ero on oksaston tiheydessä. Kun luonnon kuusi kasvaa karulla paikalla tai muun puuston katveessa, se kasvaa hitaasti ja sen neulasten väri ja tuuheus on yleensä huonompi kuin avoimella paikalla kasvaneella kuusella. Kun kuusi kasvaa avoi-

mella ja rehevällä paikalla, se kasvaa nopeasti pituutta ja siitä tulee harva. Kasvatettaessa rajoitetaan kuusen pituuskasvua ja parannetaan tuuheutta leikkaamalla."

Miten kuusta muotoillaan eri aikoina?

"Muotoilu- ja korjausleikkaukset tehdään maaliskuussa puun ollessa lepotilassa, mutta viimeistään kasvua voi leikata vielä heinä-elokuussakin. Puuta voi muotoilla kesäkuussa nyppimällä kerkkiä, ennen kuin uusi kasvu puuttuu. Elokuussa voi lyhentää ja korjata latvakasvaimia, jotta katkaisukohta alemmat silmut erikoistuvat uudeksi latvaksi eikä katkaisupinnosta valu pihkaa jouluna kuusenkoristeisiin."

Moniko Kuopion ja Siilinjärven seudulla voi ensi jouluna saada lähikuusen?

"Arvioni mukaan tälle alueelle Pohjois-Savossa kasvatettuja kuusia toimittaa 20–30 kasvattajaa. Uskon lähikuusia löytyvän kaikille hakukaille."

SINI-MARJA KUUSIPALO

SINI-MARJA KUUSIPALO

Vetrex HIERONTA & KALEVALAINEN JÄSENKORJAUS

Matti Räsänen
KOULUTETTU HIEROJA
p. 040 5330 226

WWW.VETREX.FI
KAAVILLA JOUSENPOLKU 2,
SOP. MUK. KUOPIOSSA MÄNNISTÖNKATU 5.
MYÖS KOTIKÄYNNIT

TELTTALEIRI
7-14 -VUOTIAILLE

Teittis

AHOLANSAARESSA · 28.6-1.7. 2016

LISÄTIEDOT JA ILMOITTAUTUMISET
www.aholansaari.fi, puh. 050 4641000
Hinta 98€ /lapsi (sisäralennus -20%)

AHOLANSAARI HERÄTTÄJÄ-
YHDISTYS NUORI
ITY

Kotityöpalvelut
Hoivapalvelut
Kotisairaanhoidopalvelut
Lapsiperheiden kotipalvelut
Alina-lääkäripalvelut

Alina-
palveluista on
mahdollista saada
kotitalous-
vähennystä!

Alina[®]
HOIVATIIMI
www.alinahoivatiimi.fi

Alina Hoivatiimi Kuopiossa:
Kiekkotie 4 ja Maaherrankatu 15
Tilaa ilmainen kartoituskäynti!
Olemme palvelusetelituottajia!

Ota yhteyttä! Puh. 044 355 5451

Pitopalvelua

Ilon ja surun hetkellä
olemme palveluksessanne

- Kaikkiin kodin juhliin maukkaat kylmät tai lämpimät pitopöydät
- Kotileivonnaiset tilauksesta (ilmainen kotiinkuljetus)
- Meiltä myös astiat, linat, kukkalaitteet, tarjoilu henk.kunta, jne.

puh. 050 305 1737

tai s-posti

piirakkapulikka@luukku.com

Saa rakastaa.

www.askellehti.fi

askel

SIRPA SAARELA

MINNA SIIKANIVA

Mitä eri kirkkokuntien edustajat arvostavat oman uskontonsa helminä? Piispa Arseni arvostaa ortodoksikirkon sakramentteja ja pyhiä opettajia, kirkkoherra Francesco Garcia katolista Ruusukko-rukousta ja piispa Jolkkonen muun muassa kasvatus- ja diakoniatyötä.

Helsingistä saapunut

Kaisa Kariranta tunnustautui Pauli Annala-faniksi. ”On ihana kuunnella Annalan esitystä paikan päällä, koska hänellä on niin voimakas vuorovaikutus kuulijoihinsa”.

Jeesus tulee sydämeen lukkojenkin läpi

Kolmatta kertaa järjestetty Pysäkki -tapahtuma keräsi Alavan kirkolle noin 150 ihmistä. Hengellisen elämän päivillä oli teemana pääsiäisen salaisuus ja ylösnousemuksen ilo.

Piispa **Jari Jolkkonen** puhui pääsiäisen ja ehtoollisen salaisuudesta. Hän nosti puheessaan esiin ehtoollisen kahdeksan merkitystä, jotka ovat Kristuksen läsnäolo, Jumalan armo, yhteys, muistaminen, kiitos, uhri, uskon tunnustaminen ja vahvistaminen sekä esimaun ateria. ”Ehtoollinen on ennen muuta Herran läsnäolon ateria. Ehtoollisessa Kristuksen ruumis ja veri ovat todellisesti läsnä pyhitetyssä leivässä ja viinissä. Viettäessään ehtoollista seurakunta tulee osalliseksi syntien anteeksiantamisesta, armosta ja iankaikkisesta elämästä. Menneisyys

on läsnä tässä ja nyt. Ehtoollinen ennakoitai-vaan juhla-ateriaa, jota seurakunta viettää ehtoollisrukouksen sanoin: Yhdessä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa. Seurakunta saa jo nyt esimakua Kristuksen ja hänen esikuntansa juhailosta iankaikkisessa elämässä.”

Kaikki alkaa hiljaisuudesta

Dosentti **Pauli Annala** puhui pääsiäisen jatkuvasta merkityksestä. Lunastuksemme hetki tapahtuu ylimaallisessa ajattomassa ajassa. Se on kuin ikuinen nyt. Kun osallistumme ehtoolliseen, se sulkee sisäänsä kaikki ajat. Meidän on luovuttava jostain ajallisesta, jotta

pääsemme osalliseksi ehtoollisen salaisuudesta. Ehtoollisella tulee todeksi kaikki se, mitä tapahtui silloin. Messussa on vain yksi aika ja se on Jumalan aika.

Annalan mielestä olemme usein niin innokkaita selittämään pääsiäisen mysteerin, että emme jaksa kuunnella, mitä Jumala puhuu. Emme kuule, mitä Sana haluaa meissä synnyttää. Miten puhumme puhumattomasta? Kaikki alkaa hiljaisuudesta, jossa sielu käy keskustelua itsensä kanssa. Sanomattomuudesta pitää kuitenkin puhua. Sanattomuus on kirkossa taisteluhuuto. Kristus tulee ja raivaa tiensä sydämen lukkojen taakse ja valaistum-

me näkemään maailman uudella tavalla. Kristuksen todellisuus on uutta todellisuutta.

”Ennen kuin oli mitään, Jumala oli hiljaa ja kommunikoi Pojan kanssa Pyhässä Hengessä. Voimallisimmin puhumme Kristuksesta silloin, kun maltamme olla puhumatta hänestä. Me emme tiedä, miten Jumala voittaa kuoleman, mutta sitä mysteeriä palvomme joka sunnuntai messussa. Pääsiäistä vietetään siis jokaisessa messussa. Jokainen ehtoollinen rakentaa seurakuntaa, koska se on yhteisöllinen. Jumala on läsnä meidän keskellämme”, painotta Annala.

MINNA SIIKANIVA

KIRJASTA LÖYDETTYÄ

En ole lukenut yhtään kirjaa

En ole lukenut yhtään kirjaa valmistumiseni jälkeen, eräs pappi kertoi. Siis teologiaa, uskon asioita pohtivaa kirjaa. Hyvin olivat työt sujuneet kymmenkunta vuotta lukematta-kin. Saarnoista tykättiin ja kappalaiseksi valittiin.

Ihmettelin tätä kollegalle. Siinä sitten todettiin, että me kristityt olemme erilaisia. Kiinnostuksen kohteet vaihtelevat. Kaikki eivät ole kirjaihmisia.

Jotkut kuitenkin haluavat tietää kristinuskosta enemmän, joten he ottavat käteensä kristillisen tietokirjan. Se väylä on kareja täynnä, nimimerkillä koke-musta on. Miten siis päästä eteenpäin?

Seuraavista huomioista on ollut itselleni paljon hyötyä.

No pain – no gain. Jos ei näe vaivaa, ei saa tuloksia. Oikean tietokirjan lukemi-

nen on työlästä. Asiat ovat uusia, joskus vaikeaselkoisia. Lukijaa ei viihdytetä, kuten romaaneissa, joten hänen on itse kannustettava itsensä kirjan äärelle.

”Jolla on, sille annetaan. Jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin vähä, mitä hänellä on.” Jeesuksen sana ilmaisee tylyn totuuden. Jos tietää vähän, on vähän tarttumapintaa uudelle tiedolle. Kilvoittelijan sisulla tarttumapinta kuitenkin kasvaa, alusta ovat muutkin aloitaneet.

Mitä hyötyä tästä on? Väärä kysymys. Välitöntä hengellistä hyötyä etsivä jää lapsen asteelle ymmärryksessään. Aikuisen kirjan hyöty tulee vasta useamman sadan sivun kuluttua. Tai vasta useamman kirjan jälkeen.

Ei kiinnostaa! Totta. Osittain. Hyväsäkään kirjassa jokainen sivu ei kiinnostaa jokaista lukijaa. Tosin joskus

tilanne muuttuu. Muutaman vuoden kuluttua ennen niin tylsä asia tuntuu tosi upealta. Näin ymmärrys syvenee.

En ole samaa mieltä. En minäkään. Jokaisessa kirjassa on myös

sellaista, josta ajattelee toisin. Itselleen vieraiden ajatusten lukeminen on kuitenkin hyvä tapa opiskella. Se pakottaa aivot pohtimaan, mitä mieltä itse on.

Tietokirjat harvoin puhuttelevat hengellisesti. Niistä kun puuttuu ”näin myös hengellisessä elämässämme” -retoriikka. Ei puhuta Jumalan tahdosta tai siitä miten asiat oikeasti ovat. Uskon asioita

käsitellään ihmisten uskomuksina. Näin ajatteli Paavali. Näin esitti Augustinus. Näin uskoi Luther. Hengelliset ahaa-elämykset jäävät lukijan omalle vastuulle.

Mitä kirjaa sitten lukisi? Ehdotan, että kysy papilta. Niin tein itse, kun aloitin teologisempien kirjojen lukemisen.

KARI KUULA

Herätys ikuisilla niityillä

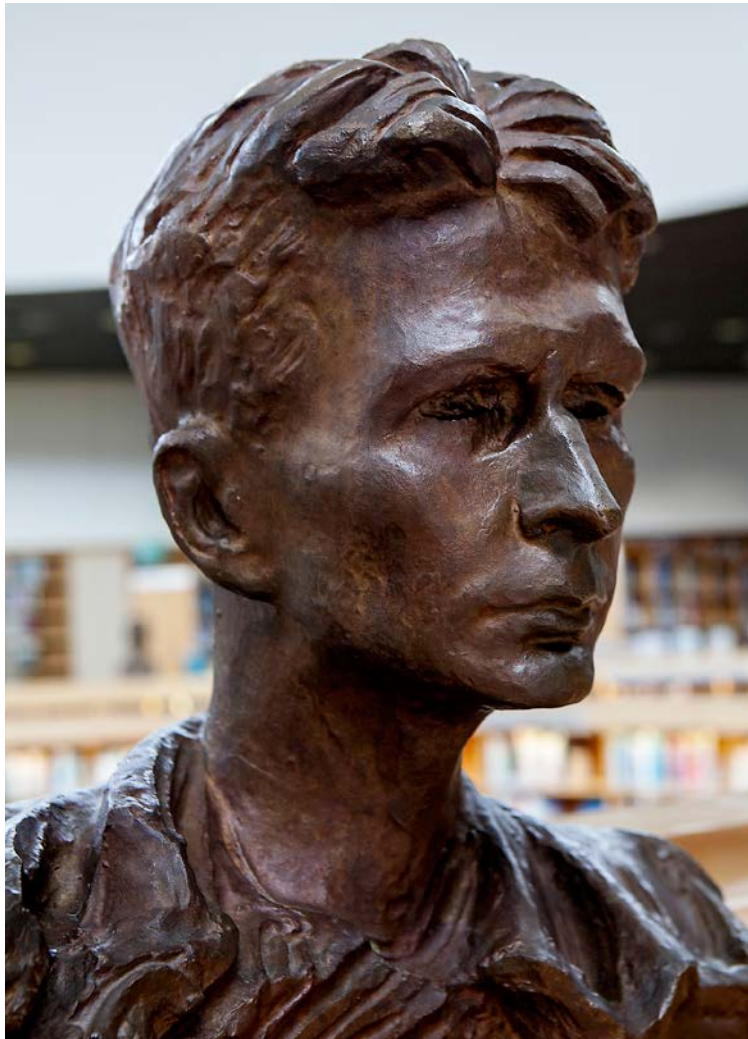
Kirjailija Olavi Siippainen tarkasteli kirkon ja yhteiskunnan suhdetta tavalla, joka nousee esiin myös tämän päivän keskustelussa.

Kuopiolaissyntyisen **Olavi Siippaisen** (1915–1963) kirjalliseen tuotantoon on painettu vahva työläiskirjallisuuden leima. Työväestön elämä hänelle kolmannessa polvessa Hallmanin tulitikutehtaassa ahkeroineena olikin kaikkein läheisin ilmaisumuoto Kuopion ja yleensäkin pikkukaupunkilaisuuden luonteenkuvauksen ohella.

Kirjailijan alter ego

Mutta Siippainen ei kertonut ainoastaan siitä raskaudesta, mitä kahta työtä tekevä työläisvaimo koki sen jälkeen, kun perheen isä oli menehtynyt pystyttäessään porvaristolle näiden kaipaamia kivikolosseja. Siippaisen ikätoveri Aapeli sanoisi tähän: ”Rouvat läikyttävät likööriä pöytäliinoilleen ja minä elän siitä.” (*Meidän heramme muurahaisia*, 1957)

Nimittäin samalla tavalla kuten Aapeli, myös Olavi Siippainen tarkasteli työväen suhdetta yhteiskuntaan. Yksi hänen lempi aiheistaan oli kirjailijan alter ego, joka etsii nuoruuttaan ja etenkin sen matkaa aikuisuuteen ja oman tien löytämiseen. Tämä yleensä tapahtuu sumussa, missä selkeyteen yritetään päästä kirjallisuuteen tutustumalla. Toinen ilmiö oli porvarismiehen pilkkaaminen tämän ylevästä luonteesta, jonka pienet paheet peitetään huolellisesti. Kolmas Siippaisen teema oli sota, johon hän itsekin TK-miehenä osallistui. Ja maailmanpalo sai kirjailijaa nimenomaan pohtimaan, miltä sotilaasta tuntui se hetki, kun tiesi

Wäinö Aaltosen pronssinen patsas Olavi Siippaisesta on sijoitettu Kuopion kaupunginkirjastoon.

joutuvansa tykinruuaksi.

Näistä lähtökohdista ei ole mitenkään yllättävää havaita Olavi Siippaisen käsittelevän myös uskontoa teoksissaan. Tämä on kiintoisaa etenkin siitä syystä, että työväenliikettä ja kirkkoa ei ole totuttu

kovin likeisissä suhteissa pitämään.

Tässä näkemyksessä myöskään Siippainen ei poikkea yleisestä ajatusradasta. Mutta koska kirjailija piti tärkeimpänä työmotiivinaan sitä, ettei hän jämähdä kuolleisiin käsitteisiin, kuten tekevät ne pulleat porva-

rit, hän halusi tarkastella kirkkoa ja etenkin sen palvelijoita heidän toimintansa eräänlaisista murtumisista käsin.

Pohdintaa taivaallisella viheriöllä

Tärkein kuvaus tästä löytyy romaanista *Ikuisilla niityillä* (1952), joka jo nimenä tarjoaa herkullisia tulkintamahdollisuuksia. Taivaallisella viheriöllä kolme miestä kertoo elämäntarinansa ja etenkin pohtii, minkä arvoinen olikaan elämän päättötodistus. Mielenkiintoiseksi nousee liHAVAN pastorin henkilö, joka etsi laki- ja teologianopintojen välissä hengellistä minuuttaan:

”Kun kerroin kuljeskelevani laitakaupunkien kahviloissa ja murjuissa, he pahastuneina ihmettelivät, mitä minulla oli sellaisissa paikoissa tehtävää. Ihmisen velvollisuus oli etsiä Jumalaa ja haakeutua sinne, missä Hänen sanaansa saarnattiin, eikä suinkaan ollut Jumalan asia lähteä edes palvelijoittensa välityksellä tapamaan ihmisiä ja kaikkein vähimmin epäonnistuneita ihmisiä.”

Toisaalta pastori nuorena miehenä ja oman uskonnollisen tiensä etsijänä kokee mielitiettyänsä suhteen kielteisenä: ”Minä en voinut edes hyväksyä Kristiinan katkeraa suhdetta kirkkoon. Tehtaassa hän oli perinyt käsityksen, että papit olivat joutilaita syöttösiikoja ja uskonto virallisessa muodossaan vain oopiumia kansalle, kuten oli lausunut köyhälistön suuri profeetta.”

Tärkeä uskon analyysi löytyy puolestaan pastorin luonnehinnasta: ”Lihavahko pastori ei myöskään tuo mieleen taiteellista

sananjulistajaa, joka hienosti ja varmaotteisesti johdattelee seurakuntansa läpi ryteikköjen ja yli kallioiden virvoittavien vesien partaille, vaan päinvastoin hän näytti miehetä, joka rohkenee tarttua syntiä ja perkelettä suoraan niskavilloista.”

Tuttua keskustelua

Kirkkoa yhteiskunnallisena ilmiönä Siippainen miettii näin: ”Sillä sehän oli tämän kansan kirkko ja se oli vastuussa tästä kansasta ja sen sielusta, joka ei myöskään voinut muuttua vaihtuvien aatteiden mukana vaan pysyi aina samaan iankaikkisuuteen tähtäävänä ja joutui kenties ylihuomenna jo hylkäämään sen aatteen, josta suut tänään puhuivat.”

Ja tuskin Siippainen arvasi, että samanlaista keskustelua kirkossa käydään viisikymmentä vuotta hänen kuolemansa jälkeen.

Viimeisenä mutta ei suinkaan vähäisimpänä asiana, ihmisen mieltä askarruttaa se kysymys, mikä on ihmisen henkilökohtainen suhde Jumalaan ja onko sellainen ylipäänsä mahdollista:

”Nyt minä seison tässä keskelä Hänen ikuisia viheriöiviä niittyjään ja tiedän, että minun pitäisi olla sielu, ja kuinka pääsisin tietämään. Seison kuin seinän edessä. Osaan vain kohottaa käteni ja pyytää tai raivoissani vaatia ratkaisua, minkälaisista tahansa... Ratkaisua! Voiko sellainen tulla edes Hänelä? Tai oikeammin: olisiko Hän sitten Hän, jos antaisi ratkaisun ihmisille? Turhaan käännyyn puoleenne, sillä näen, ettette tiedä enempää kuin minäkään.”

Emme tiedä mitään.”

TERHI LAITINEN

KOIRAIHMISILLE

Oletko koirallinen tai koiria rakastava sinkku?

Koirat ovat oiva tapa tutustua hinnanjakkeisiin tai niihin, jotka rakastavat koiria. Usein koiraihmiset tietävät koirat nimeltä, mutta omistajan nimeä ei huomaa edes kysyä. Koiraihmiset ymmärtävät toisiaan.

Pieni pilke silmäkulmassa olemme nyt sinkkujen asialla. Kuopion ev.lut. seurakuntien perheasiain neuvottelukeskusten Irene Venejärvi ja leiriemäntä Helena Ravolainen kutsuvat kaikki sinkut koiran ulkoluuttajat (tai koiria rakastavat) yhteiselle koiralennille Poukaman leirikeskukseen (Poukamantie 105, Kuopio)

helluntaina 15.5.

Kokoonnumme nuotiokatoksella klo 13, käymme metsälenkillä ja palaamme lenkin jälkeen nuotiolle jatkamaan tutustusta

mista toisiimme kahvittelun ja pienen koiratouhuilun merkeissä. Koirillekin on tarjolla pientä purtavaa. Tapahtumasta kannattaa tiedottaa kavereillekin.

Tiedustelut:
helena.ravolainen@evl.fi,
puh. 040 4848 488 tai
irene.venejarvi@evl.fi,
040 4848 479.

Kivi kiveltä -juhlanäytelmä

Kuopion tuomiokirkossa. Viimeiset näytökset to 28.4. klo 19, la 7.5. klo 14 ja to 19.5. klo 12.

Liput 15 € teatterin lippukassalta tai Kuopio Infosta. Ohjelma 10 € esityspäivinä sivulaivoihin Tuomiokirkon ovelta.

Löydä lisää
tapahtumia

Kanttori kaukomailla

Yksi matkani päämääristä oli koulun ja kirkon välisen vuorovaikutuksen lisäämisen. Se valtava potentiaali, mikä iloisissa koululaisissa näkyi, olisi hyvä saada kanavoitua kirkon tilaisuuksiin.

Tiesitkö pienestä luterilaisesta kirkosta, joka vaikuttaa arabien keskuudessa Jordaniassa ja Länsirannalla? Tuolla kirkolla on paljon yhteyksiä tänne Suomeen ja erityisesti Kuopioon.

Kirkon piispa **Munib Younan** opiskeli teologiaa Suomessa 1960- ja 1970-lukujen taitteessa. Tuolta ajalta hänet muistaa eräs tämän tarinan merkittävä hahmo, Sibelius-Akatemian entinen rehtori, **Pekka Vapaavuori**. Enpä arvannut vielä 18 vuotta sitten Pekan pianotunneilla käydessäni, että joskus vielä kävelimme yhdessä Betlehemin katuja ja Pekka opastaa minua tuon luterilaisen kirkon ja Lähi-idän konfliktinkin tilanteeseen. Näin kuitenkin kävi.

Silmiä avartava kokemus

Vapaaehtoistyö kolmen kuukauden ajan vierassa kulttuurissa syksyllä 2015 oli silmiä avartava. Mielikuvat olivat jossain määrin osuneet oikeaan, mutta enimmäkseen sain olla oppimassa asioita, joita en Raamatun kertomuksista tai uutisvirrasta ollut osannut hahmottaa. Perheenisän lähtö vapaaehtoisesti paikkaan, josta tiedotusvälineet kertovat lähes pelkkiä huonoja uutisia, vaati hiukan sulattelua.

Kirkkomusiikin kehitystehtävä palestiinalisalueella Länsirannalla kuulosti kuitenkin niin houkuttelevalta, että päätin tarttua tilaisuuteen. Työni tapahtui arabien keskuudessa alueella, jossa 98 prosenttia väestöstä on muslimeja. Kristittyjen pienestä kahden prosentin osuudesta vielä pienempi osa, vain parisen tuhatta henkeä, muodostaa Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisen kirkon (ELCJHL).

Koska soittotaitoisten määrä sikäläisissä seurakunnissa on viime vuosina vähentynyt ikääntymisen ja poismuuton takia, alkoi kirkon piirissä viritä ajatus uuden sukupolven kouluttamisesta soittotehtäviin. Siinäpä oiva tehtävä jollekin halukkaalle – minulle siis.

Mistä on kyse?

- ✦ Palestiinan itsehallintoalueeksi voi lukea tänä päivänä Gazan kaistan ja Israelin siirtokuntien sirpaloittamia alueita Länsirannalta.
- ✦ Monet maat, kuten Ruotsi, ovat tunnustaneet Palestiinan valtion.
- ✦ Palestiinalaiset ovat arabeja, heistä yli 90% on muslimeja.
- ✦ ELCJHL (Evangelical Lutheran Church in Jordan and the Holy Land) eli Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilainen kirkko edustaa pientä, mutta merkittävää n. 2000 kristityn joukkoa Länsirannalla, Jerusalemissa ja Jordanian pääkaupungissa Ammanissa.
- ✦ Kirkon piispa Munib Younan on opiskellut Suomessa ja toimii mm. Luterilaisen maailmanliiton presidenttinä. Hän toimii aktiivisesti sillanrakentajana muslimien, juutalaisten ja kristittyjen välillä sovinnon ja rauhan edistämiseksi.
- ✦ Kirkkomusiikin kehitystehtävän organisoivat Suomen Lähetysseura ja Kuopion hiippakunta kolmikantatopimuksessaan paikallisen luterilaisen kirkon (ELCJHL) kanssa.
- ✦ Syksyn 2015 jakso oli ensimmäinen laatuaan ja yhteistyötä on vastavuoroisesti tarkoitus jatkaa useita vuosia.
- ✦ Tällä hetkellä Kuopioon odotellaan nuorta pianonsoittoa harrastavaa, Betlehemin yliopistossa opiskelevaa naista vastavierailulle.

Kohti yhteisymmärrystä

Kun kyseessä on luterilainen kirkko, tarkoittaa se kirkkomusiikin kehitystyön näkökulmasta sitä, että urut ovat keskiössä. Urkujensoittotaitoa lähdettiin tavoittelemaan

parinkymmenen oppilaan kanssa. Heistä suurin osa oli pianonsoiton vasta-alkajia. Kirkolla on myös omia kouluja ja olin mukana niiden musiikinopetuksessa. Erityisiä kouluista tekivät lapset: heistä noin puolet oli kristittyistä, puolet muslimiperheistä. Huvittuneena ajattelin suomalaista keskustelua Suvivirren paikasta koulun kevätjuhlassa, kun näissä kouluissa tavoite nimenomaan oli kasvat-
taa lapsesta asti ymmärtämään toisen uskonnon erityispiirteitä ja ajatusmaailmaa. Koko koulun yhteiset aamuhartaudet eivät tuottaneet minkäänlaista ongelmaa. Sitä paitsi ennen nykyistä konfliktia alueen kaikki kolme uskontokuntaa ovat eläneet sulassa sovussa toisiaan kunnioittaen.

Sekava tilanne

Miksi tänään palestiinalaiset kärsivät? Varmasti syytä löytyy heidän omista riveistään, ääriaineksista, mutta kolmenkaan kuukauden oleskelu alueella ei antanut minulle lopullista vastausta äärimmäisen sekavaan tilanteeseen. Tosiasia kuitenkin on, että Israel ajaa siirtokunta-, suojamuuri-, vedenkäyttö- ja tarkastuspistepolitiikallaan arabeja yhä kurjistuvaan tilanteeseen.

Hyvänä esimerkkinä maanvaltauksista oli ohjaajani **Salameh Bisharan** tapaus. Muurin rakentaminen Betlehemiin Cremisanin laaksoon tarkoittaa hänen oliivitarhansa tärvelemistä. Tällä tavalla vahvempi vie heikommalta ja täten myös pakolaisleirit kaupungeissa kasvavat Israelin ajaessa ihmiset pois kodeistaan. Jos tavoitteena olisi rauha, olisivat keinot täysin erilaisia. Liikkumisen vaikeudesta sain konkreettisen muistutuksen, kun kollegani jumalanpalveluksen jälkeen puhkesi itkun. Syynä oli, että hänen viikkoja odottamansa matka Länsirannan pohjoisosiin vanhempiensa luo ke oli juuri estynyt uusien tiesulkujen takia.

Yrityksiä rauhaan toki on. Yksi tällaisista on *Kairos Palestine* -dokumentti vuodelta 2009. Siinä vedotaan kristittyihin, muslimi-

hin, juutalaisiin sekä yhteisöihin ja poliittisiin johtajiin, että kaikki ryhtyisivät toimiin sovinnon saamiseksi.

Historiallisilla poluilla

Jordanian ja Pyhän maan luterilaisella kirkolla on kolme seurakuntaa Betlehemin alueella. Beit Sahour, yksi näistä, oli asuinseutuani ja mielenkiintoinen paikka historiallisesti. Perimätiedon mukaan enkeli ilmestyi paimenille juuri tällä seudulla. Nyt kaksi vuosituhatta myöhemmin pidin siellä lapsille urkukerhoa, kävin lenkkeilemässä, tein marketissa ruokaostoksia ja kävelin monet kerrat kamera kaulassa läheiseen Betlehemiin. Spontaanit kyläilyt ihmisten koteihin toivat heidän arkensa käsin kosketeltavaksi, joskus kipeälläkin tavalla.

Kerran viikossa matkasin halki vuoritoisen erämaan Jerusalemin pohjoispuolelle Ramallah'aan. Minulta on kysytty matkani jälkeen, mitä haluaisin tuoda sieltä Suomeen. Varmasti se liittyisi vieraanvaraisuuteen, jota sain kokea muun muassa näillä Ramallah'n matkoillani. Siellä oli vastassani lämminsydäminen pappi, hänen vieraanvarainen kotivä-
kensä ja työtehtävät urkujensoiton opetuksen ja messujen parissa.

Kirkon musiikkivastuu oli jäänyt 14-vuotiaan pojan harteille. Hän säesti virsiä oudluutulla, mutta yhä enenevässä määrin myös uruilla. Oppimishalu oli valtava ja se innosti opettajaakin antamaan parastaan. Toiveissani on, että näitä nuoria kykyjä nähtäisiin vielä piispansa esimerkkiä noudattaen meillä Suomessa taitojaan täydentämässä. Tähän antaa mahdollisuuden hiippakuntamme yhteistyö Suomen Lähetysseuran ja kyseisen kirkon kanssa.

JOONA SARASTE
Puijon seurakunnan kanttori

Lue lisää matkakokemuksia osoitteessa arabikristittyjenparissa.blogspot.fi

LASTENKIRKKO.FI

Fisucraftissa voi osallistua raamatunkertomusten kolmiulotteiseen mallintamiseen.

Lastenkirkko.fi – elämyksellinen verkkomedia

Lapsille suunnatun verkkosivuston tarkoituksena on tukea lapsen katsomuksellisia valmiuksia.

Lastenkirko.fi tarjoaa kirkon yhteisiä verkkosisältöjä 3–10-vuotiaille. Fisucraft.net on puolestaan suosituksa Minecraft-pelissä toimiva 7–10-vuotiaille suunnattu pelimaailma.

Palvelujen on tarkoitus toimia elämyksellisinä ja turvallisina verkkomedioina lapsille. Se on samalla matalan kynnyksen ovi kirkkoon ja kristinuskoon tutustumiseen. Laadukkaita sisältöjä tarjotaan siinä arjen ympäristössä, jossa lapset jo ovat eli verkossa.

Lastenkirkon tavoitteena tukea sitä, että lapset puhuisivat vanhemmilleen siitä, mitä verkossa tekevät. Se ei kilpaile seurakuntien varhaiskasvatuksen kanssa, vaan tarjoaa palvelun, jota seurakunnat voivat hyödyntää valitsemallaan tavalla omassa työssään. Varhaiskasvattajat voivat käyttää palvelua esimerkiksi osana yhteiskunnan tarjoamaa uskontokasvatusta ja opettajat monipuolisen uskontoihin ja katsomuksiin liittyvän yleisvistyksen lisäämiseen.

Hyviä ja pyhiä hetkiä

Ikäryhmään 3–10-vuotiaat kuuluu lähes 500 000 lasta. Lapset ovat aina olleet tärkeitä kirkolle. Lapset tuovat mukanaan kirkon yhteyteen paljon aikuisia. Myös heitä, jotka ilman lapsia eivät tulisi.

Kirkon on tärkeä kehittää lapsille kiinnostavaa mediaa, jonka parissa koetaan hy-

viä ja pyhiä hetkiä yhdessä läheisten aikuisten kanssa. Siihen tarvitaan painettuja lehtiä ja kirjoja, mutta myös laadukasta verkkosisältöä. On tärkeää, että koko kasvatuksen kaari turvataan myös verkossa.

Lasten mediabarometri kertoo, että pienetkin lapset käyttävät tietokoneita ja verkkopalveluita.

Internetin käyttö aloitetaan jo hyvin varhain. Yli kaksivuotiaista internetiä käyttivät lähes kaikki.

Pienimpien lasten tapa käyttää nettiä ja mobiililaitteita on katsoa lastenohjelmia, pelata sekä kuunnella musiikkia ja kertomuksia.

Elämän suuret kysymykset

Lastenkirkko.fi on verkkosivusto, jonka sisältöä tuotetaan yhdessä Lasten Pyhäkoulu -lehden kanssa.

Sivusto tukee lapsen katsomuksellisia valmiuksia. Sivustolla vieraileva lapsi saa pohtia itselleen mielekkäällä tavalla suuria elämän kysymyksiä: Millainen ihminen minä olen? Millaiset ovat minun vapauteni rajat? Mitä on elämä ja kuolema? Miksi minä ja maailma olemme olemassa?

Sisältöjen avulla lapsi peilaa omaa elämänsä kokemustaan raamatunkertomuksiin ja kristilliseen perinteeseen ja saa elämänsä turvaa, toivoa ja rohkeutta. Lastenkirkon neljä polkua tukevat lapsen hengellistä kasvua monipuolisesti. Ihmepolku innostaa tiedolliseen tutkimiseen ja opastaa sisään Raamatun ja luterilaisen kirkon perinteeseen. Puuhapolku

osallistaa, aktivoi ja vahvistaa toiminnalliseen vastuunkantoon. Tuulipolku harjoittaa tunte- ja vuorovaikutustaitoja. Köllöpolku vie rukouksen ja meditaation rauhoittavaan maailmaan.

Lastenkirkossa on aina myös "alttari"-elementti, joka yhdistää neljä polkua kirkovuoden kulkuun. Lastenkirkon pelit ja videot suunnitellaan kannustamaan kaveruuteen erilaisten ihmisten kanssa, tunnistamaan tunteita ja käsittelemään niitä rakentavasti sekä vahvistamaan lapsen itsesäätelykykyä.

Lapset otetaan huomioon sekä toiminnan suunnittelussa että toteuttamisessa. Lastenkirkolle kootaan omia ryhmiä, joihin osallistuvat lapset sekä esiintyvät että antavat palautetta palvelusta.

Raamatunkertomuksia kolmiulotteisesti

Fisucraft on Minecraft-pelissä toimiva pelimaailma, jossa lapset ovat itse aktiivisina toimijoina. He voivat luovasti osallistua raamatunkertomusten ja kirkkojen kolmiulotteiseen mallintamiseen liikkuen itse tuon todellisuuden keskellä.

Fisucraft on tuotteena myös uuden peruskoulun opetussuunnitelman näkökulmasta ajan hermolla tuottaessaan opetukseen taitojen kehittämistä vahvistavan oppimisympäristön. Fisucraft tukee lapsen visuaalista, luovaa ja eettistä ajattelua sekä tutkimisen halua. Se kehittää kriittistä ajattelua ja tiimityötaitoja.

Opettajille on oma vinkkiosio, jossa kerrotaan tapoja hyödyntää Fisucraftiin tuotettua materiaalia.

FisuPipliaan kootaan muun muassa Fisucraftissa toteutettua kuva- ja videomateriaalia raamatunkertomuksiin liittyen. Seurakunnat voivat järjestää esimerkiksi Minecraft-kerhoja. Pelaajien toiveita palvelimen kehittämiseksi kuunnellaan ja uudistuksia tehdään palautte huomioiden. Minecraft on kaikkien aikojen myydyin tietokonepeli.

Uutiskynnyys ylittyi

Alavan seurakunnan pastori **Anu Kiviranta** on käyttänyt Fisucraft-kuvia muun muassa alakoulujen kirkkoissa saarnan yhteydessä.

"Fisucraftin kuvat oli helppo ottaa mukaan koulukirkkoihin, sillä pelien kieltä lapset ymmärtävät."

"Kuvat todella ylittivät lasten uutiskynnyksen! Sain sähköpostia eräältä koululaiselta, joka kyseli, mistä pelistä pääsiäiskirkossa puhuttiin. Toki kuvat olivat keino päästä itse asiaan eli pääsiäisen tapahtumiin."

Alavan kouluikäisten sivuilla on myös kuvia pelistä.

Lastenkirkon palveluja rakennetaan parhaillaan ja kaikki toiminnot eivät ole vielä käytössä. Kuopion seurakunnat ovat mukana rahoittamassa hanketta.

Lastenkirkko.fi
Fisucraft.net

Rukous lohduttaa ja ro

Rukous on keskustelua Jumalan kanssa. Välillä hapuillen, itkien ja iloiten.

Hän on lähettänyt minut lohduttamaan kaikkia murheellisia, antamaan Siionin sureville kyynelten sijaan ilon öljyä, hiuksille tuhkan sijaan juhlapäähineen, murheisen hengen sijaan ylistyksen viitan. Jes. 61:2-3.

Kallaveden seurakunnan diakoniatyöntekijä **Vuokko Laitinen** antaa mukaan lappuselle kirjoitetun Raamatun paikan. Se lohduttaa, rohkaisee kulkijaa. Kuten rukouskin.

"Joskus joku viisas on sanonut, että 'muuta kaikki rukoukseksi'. Todellakin kaikki. Varmastikin on tarkoitettu, että elämämme olisi jatkuvaa yhteydenpitoa Jumalan kanssa."

"Usein arjessa tulee mieleen vasta tilanteen jälkeen, että olisin minä voinut ensin rukoilla asian puolesta", Laitinen kertoilee.

Hän muistelee omaa polkuaan. Lapsuudenkodissa kuunneltiin jumalanpalvelukset ja opetettiin rukoilemaan. Rippikoulun jälkeen Kainuussa nuoruutensa kasvanut Laitinen ymmärsi, että Jumala on todellinen ja kutsuu omistamaan ilosanoman.

"Muistelen, että alkuvaiheessa rukous oli jonkunlaista kaupankäyntiä. Matkan varrella se on syventynyt. On tullut enemmän kiinnostusta siitä, mihin kaikkeen Jumala kykenee. Ja myös syvempää tietoisuutta siitä, miten kaikki on lopulta Jumalan varassa, ei minun rukousteni varassa", Laitinen sanoo.

Aidointa rukousta hädässä

"Omassa elämässäni aidointa rukous on silloin, kun olen kriisissä, surun ja hädän keskellä. Kun taivas tuntuu olevan kiinni. Tapahtuukoon sinun tahtosi, rukoulen. Ja sitten viimein tilanne muuttuu, silmät aukeavat."

Rukous on luottamusta Jumalaan ja Hänen hyvään tahtoonsa.

"Ja ennen kaikkea rehellistä oloa Taivaan Isän edessä. Usein olen sanonut, että en pääse eteenpäin, vie sinä. Minulle se on puhetta hyvälle ystävälle."

Diakoniatyössään Laitinen kertoo vierastaneensa omin sanoin rukoilua. Vähitellen valmiiden tekstien lisäksi, joita Laitinen pitää myös erinomaisina, ovat tulleet omin sanoin rukoiltavat huokaukset.

"Olen rohkaistunut kysymään enemmän: 'Haluatko, että rukoilen puolestasi?'. On turvallista jättää asiat Jumalalle."

Yhteistä rukousta pitäisi olla Suomesa enemmän. Uskaltaisiin epävarmoinakin hapuillen rukoilla.

"Ei ole huonoa rukoilijaa eikä voi rukoilla väärin. Jumala näkee jo ajatuksen tasolla olevan huokauksen. Emme ole täydellisiä eikä meidän tarvitsekaan olla. On turvallista tietää, että Jeesuksen tähden Isä kuulee rukouksemme ja pitää kiinni lupauksistaan. Emme vain tiedä, meneekö vastaukseen lyhyt vai pitkä aika, vai saammeko vastauksen vasta taivaassa."

Jumalan salattua työtä

Vuokko Laitisen elämässä on ollut aikoja, jolloin ei ole osannut rukoilla. Silloin Raamatun psalmit ovat tulleet rakkaiksi.

"Isä meidän -rukous on myös monelle tuttu, ja sen avulla voimme kääntyä Jumalan puoleen. Muistetaan, että rukouksessa on voima!"

Diakoniatyöntekijä kertoo erään papin opastaneen, että meidän tulisi kysyä rukous-

Muistetaan, että rukouksessa on voima!

temme yhteydessä, mitä Raamattu sanoo kyseisestä asiasta. Voimme vedota rukouksessa Raamatun sanaan ja sen lupauksiin.

Sielunhoitoa opiskellut Laitinen ottaa vastaan keskusteluasiakkaita Kallaveden seurakunnassa.

"Sielunhoidossa kipeät asiat voivat tulla käsitellyiksi ja hoidetuksi. Yhdessä pyydämme haavojemme parantumista."

"Esirukous on tärkeää. Emme ymmärrä, mitä siinä tapahtuu, mutta ihmeellinen Jumala tekee salassa hyvää työtään."

HANNA KARKKONEN

ohkaisee

TUJIA HYTTINEN

Esirukous on lähimmäisenrakkautta

Esirukous on rukous toisen ihmisen, ihmisryhmän tai asian puolesta. Se on kristillistä lähimmäisenrakkautta, jossa kannamme huolta toisista ihmisistä ja koko Jumalan luomakunnasta. Kristillisten kirkkojen jumalanpalveluksissa on kirkon alkua ajoista lähtien luettu esirukouksia kirkon, seurakunnan, papiston, valtakunnan ja sen hallitsijan, köyhien, sairaiden, leskien, orpojen, maailmanrauhan, sadon ja suotuisten ilmojen puolesta. Vanhassa testamentissa esirukous oli etenkin profeettojen tehtävä. Uudessa testamentissa kehoitetaan pitämään esirukouksia kaikkien ihmisten ja kaikkien vallanpitäjien puolesta, jotta tyyni ja rauhallinen elämä mahdollistuisi.

Huojennusta huoliin

Esirukouksia luetaan myös Kuopion eri seurakuntien jumalanpalveluksissa. "Esirukouspyyntöjä tulee meillä Järvi-Kuopion seurakunnassa aika ajoin. Ei välttämättä joka jumalanpalvelukseen, mutta suhteellisen säännöllisesti kuitenkin", Muuruveden aluepappi **Eino Keihänen** kertoo.

Hänen mukaansa pyyntöjen aiheet liittyvät muun muassa terveys- ja raha- huoliin sekä työttömyyteen.

"Sitten on ihan sellaistaikin, että ikäkkäämmät ihmiset pyytävät siunausta ja varjelusta lapsilleen ja lastenlapsilleen. Tai lapset puolestaan pyytävät rukoukseen ikääntyneiden vanhempiensa pärjäämisen puolesta."

Myös paikkakunnan ja maailman tapahtumat heijastuvat esirukouspyyntöihin.

"Jos lähiseudulla on tapahtunut jokin tragedia tai maailmalla isompi onnettomuus, saattaa esirukouspyyntöjen määrä aina silloin kasvaa."

Monta kanavaa

Keihäsen mukaan muutaman kerran on sattunut niin, että joku esirukousta pyytänyt on tullut myöhemmin kertomaan saaneensa rukousvastauksen.

"Usein pyydetään jonkinlaista apua toiselle ihmiselle, ei niinkään itselle. Lie nekö tämä tyypillistä meille suomalaisille."

Esirukouspyyntöjä voi tehdä monen kanavan kautta. Nykyään on helppo laittaa oma pyyntö esimerkiksi sähköisesti seurakuntien nettisivujen kautta.

"Monissa kirkoissa on myös lippaita,

Usein pyydetään apua toiselle ihmiselle

joihin voi jättää paperille kirjoitettuja esirukouspyyntöjä. Ja aina voi tietenkin olla yhteydessä suoraan pappiin."

"Esirukoukset luetaan jumalanpalveluksissa, jos niin on pyydetty. Niitä voidaan lukea myös viikolla rukouspiireissä."

Monissa seurakunnissa järjestetään nykyään Tuomasmessuja, joissa esirukouksilla on merkittävä rooli.

"Pyyntöjä kerätään vielä itse messun aikaanakin. Niitä luetaan ääneen tai sitten voidaan rukoilla hiljaisesti asian puolesta."

HELI HARING

Rukoilisinko?

Rukous voi olla kausi, pieni henkäys tai kurkkuun juuttuva parhaidus. Se ei kysy aikaa eikä paikkaa. Rukous ei vaadi valmistautumista, ja rukouksilla voi missä vaan. Rukoileminen voi olla myös vaativaa ja raskastakin. Jumala kyllä tietää minun niin vaikeat kuin mukavat asiani ilman rukoustakin.

Kun rukoilen, niin avaan sydämeni Jumalalle. Kaikki rukoilemani asiat eivät toteudu – ja hyvä niin.

Kuitenkin rukoilen, että läheiseni saisivat avun sairauksiinsa, maailmaan tulisi hippusen enemmän rauhaa ja heikommissa asemassa olevat lähimmäiseni saisivat apua.

Koko ajan tiedän, että Jumala kuulee minua. Se riittää. Rukoilen ja kiitän. Isä meidän on rakkaimpia rukouksiani. Siinä on kaikki tarpeellinen. Myös Matteuksen evankeliumin jaetta arvostan.

"Pyytäkää, niin teille annetaan. Etsikää, niin te löydätte. Kolkuttakaa, niin teille avataan. Sillä jokainen pyytävä saa ja jokainen etsijä löytää, ja jokaiselle, joka kolkuttaa, avataan". (Matt. 7:7–8)

Franciscus Assisilaisen rukous

*Vapahtaja,
tee minusta rauhasi välikappale,
niin että sinne, missä on vihaa,
toisin rakkauden,
missä loukkausta, toisin anteeksiannon,
missä epäsovua, toisin yksimielisyyden,
missä erehdyttä, osoittaisin totuuden,
missä epäilystä, auttaisın uskoon,
missä epätoivoa,
nostaisin luottamukseen,
missä pimeyttä, loisin sinun valoasi,
missä surua,
virittäisin ilon ja lohdutuksen.*

*Niin että, oi Mestari,
en yrittäisi niin paljon
etsiä lohdutusta kuin lohduttaa muita,
hakea ymmärtämystä kuin ymmärtää toisia,
pyytää rakkautta kuin rakastaa muita,*

*sillä antaessaan saa,
kadottaessaan löytää,
unohtaessaan saa anteeksi,
kuollessaan nousee iankaikkiseen elämään.*

Lisää rukouksia:
www.evl.fi/kappeli/ruletti

Raamatun lupauksia rukouksesta

"He tulevat itkien, hartaasti rukoillen, ja minä itse johdatan heitä."
(Jer. 31:9)

"Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa."
(Fil. 4:6)

HANNA KARKKONEN

Vuokko Laitiselle aidointa rukous on kriisin keskellä.

SEIJA RYTKÖNEN

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto
040 4848 248, ma–pe klo 9–15
tuomiokirkko.kuopio@evl.fi

TUOMIOKIRKKO

Avoinna klo 10–15, lisäksi pe klo 18–22
040 4848 256

Viikkomessu ke 27.4. klo 18.

■ **Juhlanäytelmä Kivi kivetä** to 28.4. klo 19. Lippuja (15 €) saa Kuopion kaupunginteatterin lipunmyynnistä ja ohjelmia (10 €) tuntia ennen näytelmän alkua kirkon oivilta.

Perjantaimessu pe 29.4. klo 19.

Messu su 1.5. klo 10. Saarnaa Emmi Haring, liturgina Liisa Penttinen, kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Anu Pulkkinen.

Viikkomessu ke 4.5. klo 18.

■ **Helostain messu** to 5.5. klo 10. Saarnaa Lauri Kastarinen, liturgia Ilpo Rannankari, kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Anu Pulkkinen.

Perjantaimessu pe 6.5. klo 19.

■ **Juhlanäytelmä Kivi kivetä** la 7.5. klo 14. Lippuja (15 €) saa Kuopion kaupunginteatterin lipunmyynnistä ja ohjelmia (10 €) tuntia ennen näytelmän alkua kirkon oivilta.

■ **Messu äitienpäivänä** su 8.5. klo 10. Saarnaa Liisa Penttinen, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Anna Pöyhönen.

Tuomiokirkkokuoro. Kirkkokahvit kirkossa.

Viikkomessu ke 11.5. klo 18. Kansanlaulukirkon laulua.

Puhallinpäivä pe 13.5. klo 13 kuullaan tuttuja virsisävelmiä trumpetistien Tuomiokirkon tornista soittamana. Trumpetistit: Kuutti Makkonen, Mika Myller, Matias Koivasto, Lorenzo Laakso, Jerry Bergman, Riina Mykkänen, Iina Marttila ja Harri Ulmanen.

Perjantaimessu pe 13.5. klo 19.

Rauhanyhdistyksen kevätseurat la 14.5. klo 18.

■ **Helluntain messu** su 15.5. klo 10. Saarna piispa Wille Riekinen, liturgia Kirsi Perämaa, kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Anu Pulkkinen. Haapaniemen Nuorisopuhallinorkesteri, johtaa Harri Ulmanen. Messun jälkeen kirkonmäellä kirkkokahvit ja yhteislaulutapahtuma, jossa Suvivirsi ja kevätlaulut soivat uuden luomisen juhlaa.

Englanninkielinen jumalanpalvelus su 15.5. klo 14 kappelissa.

Hiljaisuuden messu (Viikkomessu) ke 18.5. klo 18.

■ **Juhlanäytelmä Kivi kivetä** to 19.5. klo 12. Lippuja (15 €) saa Kuopion kaupunginteatterin lipunmyynnistä ja ohjelmia (10 €) tuntia ennen näytelmän alkua kirkon oivilta.

Perjantaimessu pe 20.5. klo 19.

■ **Messu** su 22.5. klo 10. Saarna Satu Karjalainen, liturgia Kirsi Perämaa, kanttorina Anna Pöyhönen ja urkurina Anu Pulkkinen. Ilta-rippikoulun konfirmaatio. Kirkkokahvit kirkossa.

■ **Sanan ja rukouksen ilta** su 22.5. klo 17. Pastori Seppo Juntunen, Gospelband Sade ja Gospeliako -lauluryhmä.

Kouluun lähtevien siunaaminen ti 24.5. klo 18. Kirsi Perämaa, Pirjo Rissanen ja Anu Pulkkinen.

Viikkomessu ke 25.5. klo 18.

KESKUSSEURAKUNTATALO

Suokatu 22

Seurakuntamestarit 040 4848 259

■ **Israelilainen lounas** 30.4. klo 13. Monipuolinen ateria, mukana israelilaisia tuotteita. Aterian hinta 17 €. Sitovat ilm. 27.4. mennessä Johannes Kuivalainen 040 755 9092.

■ **Eläkeläisten virkistyspäivä** ke 27.4. klo 11. Raamattutunti *Taivaan kansalaisena maailmassa* Liisa Penttinen. Iltapäivällä kanttori Pekka Leskelä. Lounas ja kahvi 7 €.

■ **Vappujuhla** su 1.5. klo 12. Vappusiimat, -kahvit ja -munkit klo 11.30 alkaen. Ohjelmassa: Iiro Pulkkinen, piano; Seppo Niskanen, laulu ja Kuopion Mieslaulat johtajanaan Ossi Jauhiainen. Mukana Suomen Lähetysseurasta Tuomiokirkkoseurakunnan entinen Tansanian nimikkolähetäjä Leena Laine.

Veteraaniseurat ti 10.5. klo 13 kahviossa.

■ **Kevätseurat** su 15.5. klo 18. Kuopion virsikuoro.

MUMMON MÖKKI
Puijonkatu 10, ma–to klo 11–15

040 4848 272

Toivevirret ke 11.5. klo 13.

LÄHETYS

Maanantain lähetyspiiri ma 2.5. klo 16 kerhuhuone Aaronissa, Suokatu 22 C. Raamattuopetus Virpi Soveri.

Näpertäjät ti 3.5. klo 13. Kerhuhuone Aaron, keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

MUUTA

■ **Ilpon päivät** to 28.4. klo 9–12 Kuopion torilla. Tuomiorovasti Ilpo Rannankari laulaa klo 9–11 välisenä aikana. Tuotto Yhteisvastuukeräykselle.

Uusi perhekahvila to 19.5. klo 10–11.30 Taitilässä, Inkiläntie 7 B. Tervetuloa lapsiperheiden kohtaamispaikkaan. Kirsi Lounonen.

Sanajumalanpalvelus su 22.5. klo 12 Taitilässä, Inkiläntie 7 B. Liisa Penttinen, kanttorina Anu Pulkkinen.

PERHETYÖ

Naisten lenkkiپیری Poukamassa ma 2.5. klo 18–20.30. Sauna ja iltpala 4 €.

Äitien ilta ke 11.5. klo 17–19. Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 E päiväkerhotilat. Luvassa pientä syötävää, yhdessä oloa, vertaistukea ja hemmottelua. Illassa mukana nuorisotyönohjaaja Pirjo

jo ”Pippi” Rissanen ja lastenohjaaja Paula Raatikainen.

KASTETUT

Lumi Adessa Viinikainen, Oscar Aaron Alexander Querol Eestilä, Janica Maija Rakel Lappeteläinen, Helmi Martta Lumipuu.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Anssi Terho Onnela ja Tanja Kaarina Teirioja.

KUOLLEET

Matti Kalevi Laitinen 87 v, Pentti Ilmari Niskanen 88 v, Veikko Kalevi Väänänen 84 v, Ritva Inkeri Longi 66 v, Jouko Juhani Eskelinen 78 v, Paula Helena Marjatta Savolainen 71 v, Reijo Armas Martikainen 83 v, Onni Emil Hätinen 95 v, Saimi Elisabet Rönkä 93 v, Tyyne Kaarina Sourula 80 v, Anja Ester Suhonen 89 v, Seppo Ilmarinen Siuro 79 v, Elsa Sofia Tirronen 93 v, Väinö Pauli Kirjavain en 83 v, Arvo Niketas Sorri 86 v, Laura Ylönen 90 v, Anja Liisa Kopponen 88 v.

ALAVAN KIRKKO

Keihäskatu 5

040 4848 298

Messu su 1.5. klo 11. Saarnaa Anna Väättäinen, Pirjo Kuula, Ossi Jauhiainen, Seniorikuoro. Lapsille pyhäkoulu kirkon alasalissa.

Messu to 5.5. klo 11. Saarnaa Pirjo Kuula, Juha Välimäki, Leila Savolainen, Hanna Eskel, viulu.

Messu su 8.5. klo 11. Saarnaa Juha Välimäki, liturgina Pirjo Kuula, kanttorina Leila Savolainen, Tiina Jortikka, laulu. Äitienpäiväkahvit. Lapsille pyhäkoulu alasalissa.

■ **Kaksi baritonita – Äidille laulun sanoilla kerro** su 8.5. klo 14. Lauluja äideille: klassikolauluja suomalaisilta säveltäjiltä saksalaisen liedin siivittämänä. Baritonit Henri Tikkanen ja Olli Tikkanen, Anna Antikainen urut ja piano. Ohjelma 10 € Yhteisvastuulle.

■ **Kevään viimeinen pieni rukoushetki** ti 10.5. klo 11. Klo 11.30 ruokailu ja kevätjuhla seurakuntasalissa. Sisko Laitinen, Anna Väättäinen.

■ **Kuningasten kuninkaalle Lasten Virsi- & Laulutapahtuma** la 14.5. klo 16. Pieksämäen ja Alavan seurakunnan lapsikuorot ja nuorten bändi, sooloja, kuorolauluja sekä yhteislaulua. Kanttorit Risto Eskola, Leila Savolainen, viulisti Hanna Eskel. Iltpala konsertin jälkeen seurakuntasalissa.

Messu su 15.5. klo 11. Saarnaa Anu Kiviranta, Pirjo Kuula, Leila Savolainen, Zipporim, nuorten bändi. ROK-nuorten tehtävään siunaaminen. Vapaaehtoisien kiitosjuhla messun jälkeen seurakuntasalissa.

Hanna-piiri ti 17.5. klo 18. Kipinäkatu 32. Vieraina Eeva ja Jari Vähäsarja Sansasta.

■ **Gospelmessu** su 15.5. klo 18. Saarnaa Juha Välimäki, Anna Väättäinen, Leila Savolainen, Kairos-soitin- ja lauluryhmä. Rytky 1. ja 2. rippileiriläiset ja vanhemmat. Lapsille pyhäkoulu alasalissa.

Konfirmaatiomessu su 22.5. klo 11. Saarnaa ja liturgia Anu Kiviranta, Ossi Jauhiainen, Risto Eskola, kirkkokuoro. Talvilomariippikoulun konfirmaatio.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS

Keihäskatu 5 B

Kirjallisuuspiiri to 28.4. klo 14. Kerhuhuone 1. Kirja: Virpi Hämeen-Anttila, *Su-denvuosi*. Yht.hlö Aino Mikkonen 040 7071 499.

NEULAMÄEN KIRKKO

Vesurikuja 4

040 4848 311

■ **Vappuaaton kevätkeikaus** la 30.4. klo 14. Tapahtuma alkaa klo 14 kirkon sisäpihalta. Grilli, myyjäiset, linnunpöytäpaja ja paljon muuta ohjelmaa klo 18 saakka. Paras asu palkitaan. Tapahtumatuotto Yhteisvastuukeräyksen kautta nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Lyhtymessu su 1.5. klo 16. Pirjo Kuula. Pohjois-Savon Kansanlähetys.

MUSIIKKI
■ **Kahvikonsertti** su 1.5. klo 13.30. Vanhassa Pappilassa, Kuninkaankatu 12. Zipporim-kuoro ja soittajat, johtaa Leila Savolainen. Kolehti Jad Hashmonan lapsityölle Israelissa. Kuoro laulaa suomeksi ja hepreaksi.

DIAKONIA

■ **Talkooleiri** 23.–26.5. Rytkyn leirikeskuksessa. Lähtö ma 23.5. aamulla ja paluu to 26.5. klo 14 mennessä. Leirillä tehdään leirikeskuksen ympäristön siistimistä kunnostustöitä. Osallistumismaksu 5 € suoritetaan matkan aikana. Bussikujetus Maljalahdenkadun pysäkiltä klo 9, Alavan kirkolta klo 9.10, Neulamäen kirkolta klo 9.20 ja Petosen seurakuntatalon parkkipaikalta klo 9.30. Talkooleiristä vastaavat ja ilmoittautuminen 28.4.–11.5., arkisin klo 8–16, Sisko Laitinen 040 4848 324/ sisko.laitinen@evl.fi ja Martti Olsen 040 4848 371/martti.olsen@evl.fi. Lisätietoja voit kysyä oman seurakuntasi diakoniatyöntekijöiltä. Leirille voidaan ottaa 20 talkoolaista.

MUUTA
Alavan seurakuntaretki to 12.5. klo 9 Siilinjärven kirkkoon ja Kunnonpaikkaan. Retken hinta 20 €, sis. kuljetuksen, ruokailun ja ohjelman, kerätään bussissa. Kuljetukset: 1) Lehtoniemen seurakuntatalo klo 9, Särkiniemen seurakuntatalo klo 9.15 - Siilinjärvi. 2) Neulamäen kirkko klo 9, Alavan seurakuntatalo klo 9.15 - Siilinjärvi. Paluu n. klo 15.45. Ilm. diakoniatyöntekijöille viimeistään 28.4. Kati Ukkonen, Neulamäki 040 4848 325; Sisko Laitinen, Alava 040 4848 324; Piia Jääskeläinen, Särkiniemi/Lehtoniemi 040 4848 326.

Hanna-piiri ti 17.5. klo 18. Kipinäkatu 32. Vieraina Eeva ja Jari Vähäsarja Sansasta.

Hiljaisuuden talo -ilta ma 23.5. klo 18. Vanhassa Pappilassa, Kuninkaankatu 12. *Ilmestellen kevättä*. Runoja ja hiljaisuutta. Mukana Eeva Lappi. Illan emäntänä Arela Toivanen.

KASTETUT

Helli Maria Ylönen, Fiia Sherifa Lamidi, Ville Sebastian Hyvärinen, Aino Selja Alisa Lindi, Jimi Rio Tofferi, Eeti Vili Henrikki Niinimäki, Elias Onni Valtteri Kainulainen, Akseli Hugo Benjamin Liuha, Onni Eemeli Nykänen, Vilho Topias Kontio.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Timo Kalevi Pekkarinen ja Arja Katriina Blom, Janne Petteri Makkonen ja Lena Elina Inkinen.

KUOLLEET

Aarne Pärttyli Parviainen 71 v, Toivo Tuomas Virolainen 96 v, Vilho Aukusti Venäläinen 83 v, Pentti Kaarlo Tossavainen 72 v, Liisa Helena Korhonen 75 v, Eero Johannes Manninen 68 v, Esa Einari Kukkonen 84 v, Irja Inkeri Räisänen 89 v, Sirkka Anneli Hyvärinen 76 v, Sirkku Tellervo Zeiler 49 v, Meeri Johanna Kainulainen 88 v, Mirjam Elisabet Haukkapaasi 88 v, Jari Pekka Johannes Ruutinen 53 v, Sinikka Vellamo Lehtonen 71 v, Antti Abraham Huovinen 80 v, Heikki Jaakko Kemppainen 67 v, Pentti Kalevi Mäkelä 66 v.

JÄRVI-KUOPIO

Järvi-Kuopion seurakunnan toimisto
040 4888 602, 040 4888 611
ma–pe klo 9–15

JÄRVI-KUOPIO

SEURAKUNNAN YHTEISET

■ **Dolce-käsikellohytteen konsertti** kanttori Richard Nichollsin johdolla sekä yhteisvastuukerääjien kiitostilaisuus Kaavin kirkossa pe 13.5. klo 18. Vapaa pääsy. Ohjelma Yhteisvastuulle 5 €. Järvi-Kuopion yhteisvastuukeräjiä ja Yhteisvastuun vastuunkantajia kutsutaan konserttiin mukaan. Konsertin jälkeen yv-kerääjille pieni kiitostilaisuus Kaavin seurakuntakodissa. Ilm. yv-kerääjien kiitostilaisuuteen 4.5 mennessä Pirjolle 040 4888 627.

Perheen päivä la 14.5. klo 15–18. Riistaveden seurakuntatalossa, Keskustie 2. Äidin ääni -kuoro konsertti, vauvamuskarilaiset esiintyvät, lastenvaatteiden ja -tavaroiden vaihtopöytä, tarjoilua, leikkiä ja viihtymistä.

Ikäihmisten leiri Aholansaaressa 16.–20.5. Järvi-Kuopion alueen yhteisen. Omavastuu 5 €/vrk. Voi itse ilmoittaa ilmoittautumisen yhteydessä kuinka monta päivää haluaa olla leirillä. Ilm. 11.5. mennessä Eeva Väätäiselle 040 4888 676 tai Minna Puustiselle 040 4888 677.

■ **RIEMU-festari -retki perheille** su 22.5. Kuopioon. Bussi-kuljetus 5 € /perhe. Ilm. Tuomo Kantelelle 040 4888 621.

■ **Seurakuntaretki Valamoon ja Konevitsaan** su–to 31.7.–4.8. Sortavala, Valamo, Käikisalmi, Konevitsa ja Inkerin kirkko.

TAPAHTUU

Vohveli-Varikko

Ravintolapäivän pop-up-kahvila Vohveli-Varikko on lauantaina 21.5. avoinna klo 13–16 Petosen seurakuntatalolla. Tarjolla suolaisia ja makeita vohveleita (hinnat alkaen 3 €) ja tietoa tulevasta Varikko-parisuhdeilloista.
facebook.com/varikkokuopio

Perheen päivä

Riistaveden seurakuntatalolla järjestetään perheen päivä la 14.5. klo 15–18, jossa on ohjelmaa koko perheelle. Esiintymässä nähdään Äidin ääni -kuoro sekä vauvamuskarilaisia. Lastenvaatteiden ja -tavaroiden vaihtopöydässä kier-

rätetään varusteita: tuo ylimääräiset tavarat vaihtoon tai ota tarvitsemasi mukaan. Loput tavarat lahjoitetaan apua tarvitseville diakoniatyön kautta. Lapsille on leikkipaikka salissa ja tarjoilupöytä on avoinna kaikille.

riemu

LASTEN JA PERHEIDEN FESTIVAALI

KUOPIO
SATAMATORILLA
sunnuntaina
22.5.2016
KLO 12-15

Riemu on koko perheen oma festivaali, jossa on lavaohjelmaa, erilaisia toimintapisteitä ja yhteistä tekemistä hyvällä fiiliksellä. Tänä vuonna Riemun esiintyjäkaartissa ovat mm. Tuttititrit ja Pieni Suuri Seikkailu.

#riemufestari

KUOPIO EV. LUT. SEURAKUNNAT
kuopionseurakunnat.fi/riemu

ko. Yhdessäoloa ja virkistymistä. Osallistumismaksuun 480 € sisältyy kuljetukset tilausajobussilla ja laivoilla luostareihin, majoitukset 2h huoneessa, ruokailut ja opastukset sekä ryhmäviisumi. 1h lisämaksu 80 €. Matkalla tarvitaan passi, joka on voimassa ½ vuotta matkan jälkeen ja viisumi. Matkanjärjestäjät huolehtii ryhmäviisumin. Omalla viisumilla alennus 65 €. Ilm. 26.6. mennessä Mikko Huhtala, mikko.huhtala@evl.fi, 040 4888 625.

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuntie 2505

Vapunpäivän rukouskirkko su 1.5. klo 10. M. Mäkinen, Tuura.
Helatorstain messu to 5.5. klo 10. M. Mäkinen, Tuura. Rippikoululaisten kirkkokäynti. Pystykahvit.
Messu su 15.5. klo 10. Saarna Järvi-Kuopion nimikkolähetä Maria Stirling, liturgia Raili Pursiainen, kanttori Taija Miettinen. Kaatuneitten muistopäivä, seppel.
Messu su 22.5. klo 10. M. Mäkinen, Tuura.
Päiväkerhojen kevätkirkko ja siunaaminen ma 23.5. klo 18. M. Mäkinen, Parviainen, lapsityöntekijä Sari Huttunen.
Esikoululaisten kevätkirkko ja koulutielle siunaaminen ke 25.5. klo 18.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2

Äitienpäivän sanajumalanpalvelus su 8.5. klo 10. U. Mäkinen, Tuura. Kahvit. Miesten ruokapiiri kukittaa äidit.
Naisten ilta ke 11.5. klo 18. Anu-Kaisa Ruposen johdolla neulahuovutusta, yhdessäoloa ja iltapalaa. Tarvikemaksu 12 €. Ilm. Marjaana-papille ma 9.5. mennessä 040 4888 612.
Perheen päivä la 14.5. klo 15–18. Äidin ääni -kuoron konsertti, vauvamuskarilaiset esiintyvät, lastenvaatteiden ja -tarvikkeiden vaihtopöytä, tarjoilua, leikkiä ja viihtymistä.
Suvilinnun lauluja -yhteislaulutilaisuus ti 24.5. klo 18. M. Mäkinen, Tuura.

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO Mäntytie 5, Juankoski

Sanajumalanpalvelus su 1.5. klo 10. Huhtala, Saarela.
Helatorstain sanajumalanpalvelus to 5.5. klo 10. Keihänen, Saarela.
Messu su 8.5. klo 10. *Jaamme yhteisen leivän* -messu, laulamme viisikielistä. Saarnaa Jouko Kauhanen, Haring, Saarela.
Messu, rippikoulupyhä su 15.5. klo 10. Kaatuneiden muistopäivän seppelienlasku. M. Mäkinen, Saarela.
Messu, Yrittäjien kirkkopyhä su 22.5. klo 10. Kevätlaulukirkko. Keihänen, Parviainen.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO Mäntytie 5

Lähetysaskartelu to 28.4. klo 10.
Seurakuntakerho ke 11.5. klo 11.
Lähetysaskartelu to 12.5. klo 10. mukana nimikkolähetä Maria Stirling.
Päiväkerholaisten ja Perhekerholaisten

**Huomaa
Kevät-
laulajaiset!**

ten yhteinen kevätkokous ma 16.5. klo 18 Juankosken seurakuntatalolla.
Kristittynä maailmassa -luentosarja ke 18.5. klo 18. Jouko Kauhanen, Suomen Raa-
 mattuopisto. Lauetaan Viisikielistä.

Liikunta- ja näkörajoitteisten ryhmä pe 20.5. klo 12. Kari Savolainen vieraillee puhumassa liikenteestä ja liikunnasta.

Yhteiset syntymäpäiväjuhlat Juankosken ja Säyneisen alueseudunkuntien su 22.5. klo 15. 70, 80, 90 ja yli 90 vuotta täyttäneille. Jos tarvitset kyytiä, ota yhteyttä Leilaan 040 4888 620.

MUUTA

Ruislammien hautausmaan haravointitalkoot ti 3.5. klo 8 alkaen. Ruoka ja kahvi talkoolaisille.
Juankosken ja Säyneisen seurakuntakerhojen yhteinen retki Kolille ja Juuan Kivikylään. Lähtö Juankosken pankin pysäkiltä klo 8.30 ja Säyneisistä M-kaupan edestä klo 9. Ruokailu Kolilla, omavastuu 15 €. Ilm. 4.5. mennessä Simo Korkalainen 040 4888 671 tai Leila Asikainen 040 4888 620.
Toukosiunaus ti 24.5. klo 12 Juvolassa, osoite Härmälänsaarentie 117.
Liikunta- ja näkörajoitteisten ryhmän retkipäivä pe 27.5. klo 12 Tuusniemelle Aulin vieraksi. Ilm. 20.5. mennessä Leilalle 040 4888 620. Lähtö klo 10 kirkon parkkipaikalta.

KAAVIN KIRKKO

Kaavintie 24

Rukousmessu su 1.5. klo 13. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi. Eläkeläisten kuoro.
Messu to 5.5. klo 13. Huhtala, Kärppä-Leskinen.
Messu su 8.5. klo 13. Hagman-Puustinen, Parviainen.
Koulunsa aloittavien siunaaminen ke 11.5. klo 9.15. Mikko Huhtala.
Dolce-käsikelloyhtyeen konsertti pe 13.5. klo 18. Joht. kanttori Richard Nicholss. Vapaa pääsy. Ohjelma 5 € Yhteisvastuukeräykseen.
Messu su 15.5. klo 13. Huhtala, Pauliina Vuorinen. Mukana ryhmän Poukama 3 rippikoululaiset.
Sanajumalanpalvelus su 22.5. klo 13. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi. Kevätkirkko.

KAAVIN SEURAKUNTATALO Kirkkorannantie 1

Suru, sen kokeminen ja kohtaaminen to 28.4. klo 12–16. Luento ja keskustelutilaisuus. Yhteistyössä Eläkeliiton kanssa. Mukana psykoterapeutti Elisa Lehtonen.
Raamattupiiri pe 29.4. klo 18.30. Tuula Räsänen.
Raamattupiiri ma 2.5. klo 12.30.
Sururyhmä ma 2.5. klo 18. Ilm. Pirjolle 040 4888 627.
Miesten piiri ke 4.5. klo 18. Pihvin paistaminen.
Yhteiset syntymäpäiväjuhlat 70, 80, 90 ja yli 90 vuotta täyttäneille helatorstaina 5.5. klo 14.30. Ilm. seurakunta-

sihteereille 28.4. mennessä 040 4888 611 tai Pirjolle 040 4888 627.
Järvi-Kuopion yhteisvastuukerääjien kiitostilaisuus pe 13.5. n. klo 19.15. Dolce-yhtyeen konsertin jälkeen. Iltapala kerääjille ja Yhteisvastuun vastuunkantajille. Ilm. 4.5. mennessä Pirjolle 040 488 8627.
Päiväkerhon ja perhekerhon kevätkokous la to 19.5. klo 18.

MUUTA

Hautausmaan haravointitalkoot ke 4.5. klo 8. Lounas talkoolaisille seurakuntatalolla. Oma harava mukaan.

MUURUVEDEN KIRKKO Kirkkotie 2

Sanajumalanpalvelus su 1.5. klo 13. Hagman-Puustinen, Saarela.
Sanajumalanpalvelus to 5.5. klo 13. Keihänen, Saarela.
Messu su 8.5. klo 13. Haring, Saarela.
Messu ja seniori-ikäisten syntymäpäiväjuhlat su 15.5. klo 13. Keihänen, Saarela, kirkkokuoro. Seppelienlasku sankarihautausmaalle. Kirkkokahvit, joiden yhteydessä syntymäpäiväjuhla alkuvuodesta 70, 80, 90 ja yli 90 vuotta täyttäneille.
Messu su 22.5. klo 13. Keihänen, Parviainen

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kirkkotie 1

Kevätsiivoustalkoot kirkonmäellä ja hautausmaalla to 28.4. klo 9. Lounas, leipä ja kahvit noin klo 11.30 seurakuntakodissa. Omat haravat mukaan. Ei seurakuntakerhoa, vaan kaikkien yhteinen palvelupäivä.
Päiväkerhon ja lapsiperheiden yhteinen kevätkokous ti 17.5. klo 18.30.

MUUTA

Kevätkinkerit ke 27.4. klo 19 Muuruveden vanhassa pappilassa Päivi Hagmanilla, Papintie 16.
Seurakuntakerhon retki Harjamaen puutarhapäiville la 7.5. Lähtö kirkon pihasta n. klo 10. Paluu n. klo 15. Retkelle ilm. 2.5. mennessä Minnalle numeroon 040 4888 677. Voit jättää viestin myös vastaajaan. Retken omavastuu 10 € kerätään lähtiessä.

NILSIÄN KIRKKO Kirkonmäentie 1

Messu, Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä su 1.5. klo 10. Saarna Teuvo Mononen. Korkalainen, Kärppä-Leskinen, mukana Terttu ja Eino Kopsa. Messun jälkeen kirkkokahvit ja Rauhanyhdistyksen seurakuntakodilla.
Messu to 5.5. klo 10. Konfirmaatio. Saarnaa Sami Mitsman, Pursiainen, Lukkari-Syrjäniemi.
Messu su 8.5. klo 10. Keihänen, Kärppä-Leskinen.
Messu, Kansanlähetyksen kirkkopyhä su 15.5. klo 10. Saarna Ilkka Sormunen, Korkalainen, Parviainen. Messun jälkeen kirkkokahvit ja lähetystilaisuus seurakuntakodilla.
Lasten ja perheiden kevätkirkko to 19.5. klo 18. Keihänen, Kärppä-Leskinen,

PERUNKIRJOITUKSET
 testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla ja joustavin maksuehdoin
Herastuomari Leila M. Tuomainen
 p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tapionkatu 5–9 Kuopio
(myös Siilinjärvi, Nilsijä)
Tilisara p. 040 140 3262

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Tulliportinkatu 34, Kuopio
 (017) 262 5300, esa.airaksinen@kolumbus.fi

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
 alkaen 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
 puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
 www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO. OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
 Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
 (017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
 www.kolari-co.fi

VAPPUILOA

✚ **Vappuaaton kevätkeikaus** Neulamäen kirkossa lauantaina 30.4. Tapahtuma alkaa klo 14 kirkon sisäpihalta. Grilli, myyjäiset, linnunpöytäpöytä ja paljon muuta ohjelmaa klo 18 saakka. Paras asu palkitaan. Tapahtumatuotto Yhteisvastuukeräyksen kautta nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

✚ **Afrikkalainen gospel-messu ja Taivaallisen ihanat Vappupippalot** Kallaveden kirkossa lauantaina 30.4. klo 18. Mukana Juha Määttä, Mari Vuola-Tanila ja suuri joukko vapaaehtoisia. Musiikissa lapsikuoro, nuorten lauluryh-

mä, Lähde-bändi, sudanilaisten ja karenilaisten lauluryhmät ja nuorten bändi Ps5M. Parhaat naamiaisasut palkitaan! Tuo makeaa purtavaa yhteiseen nyyttäripöytään.

✚ **Vappujuhla** Keskusseurakuntatalossa sunnuntaina 1.5. klo 12. Vappusimat, -kahvit ja -munkit klo 11.30 alkaen. Ohjelmassa liro Pulkkinen, piano; Seppo Niskanen, laulu ja Kuopion Mieslaulajat johtajanaan Ossi Jauhainen. Mukana Suomen Lähetysseurasta Tuomio-kirkkoseurakunnan entinen Tansanian nimikkolähetä Leena Laine.

✚ **Kaikenikäisten Vappujuhla** Hermannin talolla lauantaina 30.4. klo 18, Postitie 32, Syväniemi. Luvassa Olli Minkkisen iloinen taikashow, toimintapisteitä ja arpajaiset. Karttulan lapsikuoro esiintyy. Kahviosta makkaraa, munkkeja, kahvia ja simaa.

✚ **Vappuseurat** sunnuntaina 1.5. klo 18. Rytkyn leirikeskuksessa, Rytkynrannantie 16. Puhujina Urpo Karjalainen, Erkki Laitinen, Sanna Alanen ja Johanna Porkola. Kahvit klo 17.30 alkaen.

Löydä lisää
 tapahtumia

Saarnaaja hyppi tasajalkaa

Seurakunnissa sattuu ja tapahtuu. Pysy ajan tasalla. Tilaa K24 + Pro + kotimaan näköislehti yhdessä digipaketina.

Tilaa osoitteessa kotimaa24.fi
 Käytä kampanjakoodia:
 tutustu-2016

SEURAKUNNAT 27.4.–25.5.2016

Irmeli Mustonen ja Arja Korkalainen lapsityöntekijät.

■ **Messu** su 22.5. klo 10. Saarna Reijo Leino, Pursiainen, Kärppä-Leskinen. Messun jälkeen kirkkokahvit ja kirkkoherran kyselytunti seurakuntakodilla.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI Nilsiantie 59

Siioninvirsiseurat su 24.4. jumalanpalveluksen jälkeen.

■ **Myyjäiset** to 28.4. klo 12–15. Näpertäjät, Herättäjänaiset, Yhteisvastuu.

■ **Kevätlaulajaiset** to 28.4. klo 14. Yhteisvastuun hyväksi. Puijon seurakuntaretkeläiset mukana.

Rauhanyhdistyksen seurat 1.5. messun jälkeen kirkkokahvit ja Rauhanyhdistyksen seurat.

Varhaisuorten toimintapäivä su 1.5. klo 9.30–14.

Siioninvirsiseurat ke 11.5. klo 18.

■ **Kirkkoherran kyselytunti** su 22.5. noin klo 11.15 alkaen.

Seniори-syntymäpäivät ke 25.5. klo 18.

MUUTA

Miesten keilailuilta ke 27.4. klo 18 Tahko Spassa. Lähtö yhteiskyydein klo 17.30 seurakuntakodilta.

Murtolahden kyläseurat to 28.4. klo 18. Helena ja Markku Liukkusella, Soipuntie 95.

Seurakuntakerho ikäihmisille pe 20.5. klo 13. Pisantie 20 A kerhuhuone, uimaran puoleinen pääty.

Pajulahti-Ranta-Sänkimäen kyläseurat ma 23.5. klo 13 Turulussa, Saarikyläntie 150 A.

Miesten ilta ke 25.5. klo 18 Hiltulanmäellä. Lähtö yhteiskyydein klo 17.30 seurakuntakodilta.

Toukosiunaus to 26.5. klo 19 Kiimalaisella, Sänkimäentie 697. Keihänen.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Sanajumalanpalvelus su 1.5. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen. Mukana Terttu ja Eino Kopsa.

Messu to 5.5. klo 13. Pursiainen, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 8.5. klo 13. Keihänen, Kärppä-Leskinen.

■ **Messu** su 15.5. klo 13. Korkalainen, Parviainen. Kevätlaulajaiset messun jälkeen seurakuntakodilla. Mukana kirkkokuoro.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI Kirkkoharjuntie 2 A

Kevätlaulajaiset 15.5. messun jälkeen. Mukana kirkkokuoro.

MUUTA

■ **Veteraanipäivän seppelleenlasku sankarihaudoille** ke 27.4. klo 13 ja kahvit Sälneisen seurakuntatalissa.

Seurat su 1.5. klo 18 Paavola ja Paavo Lulkarisella, Lastukoskentie 749.

Hautausmaan siivoustalkoot ke 4.5. aamusta alkaen. Ruokailu talkoolaisille.

Juankosken ja Sälneisen seurakuntakerhojen yhteinen retki Kolille ja Juuan Kivikylään. Lähtö Juankosken pankin pysäkiltä klo 8.30 ja Sälneisistä M-kauppan edestä klo 9. Ruokailu Kolilla, omavastuu 15 €. Ilm. 4.5. mennessä Simo Korkalainen 040 4888 671 tai Leila Asikainen 040 4888 620.

Maakirkko Ruukinrannassa su 22.5. klo 13. Pursiainen, Kärppä-Leskinen. **Yhteiset syntymäpäiväjuhlat** Juankosken ja Sälneisen alueseurakuntien su 22.5. klo 15. 70, 80, 90 ja yli 90 vuotta täyttäneille Juankosken seurakuntatalolla. Jos tarvitset kyytiä, ota yhteyttä Leilaan 040 4888 620.

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskatie 21

Rukousmessu su 1.5. klo 10. Toivon sävel -kuoro. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

■ **Helatorstain messu ja toukosiunaus** to 5.5. klo 10. Hagman-Puustinen, Kärppä-Leskinen. Messun jälkeen kaikille avoin Eläkeliiton 45-vuotisjuhla ja äitienpäiväkahvit seurakuntakodilla. Juhlapuhjana Hannakaisa Heikkinen.

■ **Kevätkonsertti Käsikellohytje Vivo** to 5.5. klo 18. Mukana Seppo Kirkinen. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.

Messu su 8.5. klo 10. Hagman-Puustinen, Parviainen.

■ **Kirkon esittely ja hartaus** ke 11.5. klo 11. Ystäviä Puijon seurakunnasta tutustumassa Tuusniemeen. Hagman-Puustinen.

Helluntain messu su 15.5. klo 10. Huhtala, Pauliina Vuorinen.

■ **Kevätkirkko** su 22.5. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi. Eskariin lähtevien siunaus, perhekirkko. Päivä- ja perhekerhojen kevätiuhla. Tarjoilu seurakuntakodilla.

■ **Runon ja laulun ilta** ke 25.5. klo 18. Kansalaisopiston runopiiri ja Tuustytöt.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTAKOTI Koivukuja 2

Sanan ja yhteyden ilta ke 27.4. klo 18.30. Mukana Kansanlähetyt.

Eläkeliiton 45-vuotisjuhla ja äitienpäiväkahvit to 5.5. messun jälkeen. Juhlapuhjana Hannakaisa Heikkinen.

■ **Äitienpäivälounas** su 8.5. klo 11.30–13.30. Tuotto lähetystyölle.

Palvelupäivä ke 11.5. klo 10.

Brief case -englannin kerho ti 17.5. ja ti 24.5. klo 18.

Yhteiset seniorisynttärät pe 20.5. klo 13. kaikille tänä vuonna 70, 80, 90, ja yli 90 täyttäneille.

Sanan ja yhteyden ilta ke 25.5. klo 18.30. Mukana Kansanlähetyt.

MUUTA

Lähetyspiiri pe 29.4. klo 12 Leena ja Pertti Hyvösellä, Hyväriläntie 3 A 6. **Hautausmaan siivoustalkoot** ti 3.5. klo 9. Keittolounas. **Lähetyspiiri** pe 13.5. klo 12 Palvelukeskuksen Koivukodilla.

Palvelupäivä Hirvolassa to 19.5. klo 10. Ilm. ed. ti Aulille.

■ **Naisten (Tuusniemen ja Kaavin yhteinen) puutarharetki** pe 20.5. Riistavedelle Martta Kankkusen puutarhaan. Lähtö yhteiskyydein seurakuntakodin pihasta klo 17.15.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Messu su 1.5. klo 13. U. Mäkinen, Tuura.

■ **Helatorstain messu – toukosiunaus ja eläkeliiton kirkkopyhä** to 5.5. klo 13. U. Mäkinen, Tuura. Kirkkokahvit.

Helluntain messu su 15.5. klo 13. Saarna nimikkolähetti Maria Stirling, liturgia Raili Pursiainen, kanttori Marjatta Piironen. Kirkkokahvit ja lähetystyön infotilaisuus.

Messu su 22.5. klo 13. U. Mäkinen, Tuura.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

■ **Yhdessä olemme seurakunta -yhteinen ilta** kaikille vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille ke 27.4. klo 18. Haluaisitko toimia tiekirkko-oppaana, tuntiona, olla mukana toteuttamassa jumalanpalvelusta, olla Puikko-Piia tai Vasara-Vesa tai onko sinulla jokin muu idea? Tule mukaan!

Puurokammari to 28.4. klo 10 kammariassa.

Puikko-Piia ja Vasara-Vesat to 28.4. klo 12 kammariassa.

Kokki-ukot su 8.5. klo 11. Äitienpäivän juhlakahvien valmistelu.

■ **Äitienpäivän sanajumalanpalvelus** su 8.5. klo 13. U. Mäkinen, Tuura. Kahvit. Kokki-ukot. Juhlakahvit.

■ **Suvinlinnun kevätlaulajaiset ja yhteinen lounas koko kylälle** to 12.5. klo 11. Alkaa lounaalla. Lounasmaksu 5 € Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

■ **Maaailmanilta Japani kutsuu** ke 25.5. klo 18. Uwe Mäkisen kuvia lomamatkalta.

Puikko-Piia ja Vasara-Vesat to 26.5. klo 12.

MUUTA

Puutosmäen hautausmaatalkoot ti 10.5. klo 17. alkaen. Kahvia ja mehua voileipien kera.

Vehmersalmen hautausmaatalkoot ke 11.5. klo 8. alkaen. Kahvia ja mehua voileipien kera.

KASTETUT

Jasper Jalmari Toivanen, Kaavi, Luukas Tomi Matias Vehviläinen, Juankoski, Venla Vanessa Kokkonen, Nilsä, Heidi Ewa Tuulia Pekkarinen, Nilsä, Martta Anni Elise Taskinen, Nilsä, Noel Hugo Eelis Lulkkarinen, Nilsä, Niki Kristian Kohio, Nilsä, Niko Johannes Holopainen, Nilsä, Anni Emilia Voutilainen, Riistavesi, Aliisa Julia Vilhelmiina Kokkonen, Nilsä, Jenny Sofia Mustonen, Kaavi, Verna Vanessa Väänänen, Nilsä, Eevi Johanna Miettinen, Tuusniemi, Anni Eveliina Miettinen, Tuusniemi.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Petri Tapani Miettinen ja Annu Katriina

Petronpää, Henri Tapani Salminkoski ja Merja Elina Kainulainen, Tuusniemi.

KUOLLEET

Sanni Sisko Kettu 79 v, Juankoski, Hannu Sakari Hallikainen 63 v, Nilsä, Kaarle Kalevi Tirkkonen 83 v, Vehmersalmi, Sepo Olavi Happonen 67 v, Vehmersalmi, Katri Annikki Korhonen 72 v, Nilsä, Helvi Maria Hentilä 94 v, Nilsä, Sylvia Huovinen 90 v, Riistavesi, Petri Ensio Markkanen 43 v, Tuusniemi, Vesa Aimo Tapio Kuikka 54 v, Kaavi, Hilka Maria Piironen 86 v, Vehmersalmi, Riitta Leena Korhonen 81 v, Sälneinen, Otto Eemil Parviainen 89 v, Tuusniemi, Kauko Kalevi Miettinen 86 v, Tuusniemi, Hilda Tellervo Antikainen 91 v, Kaavi, Aino Saarelainen 77 v, Nilsä, Lyli Maria Happonen 90 v, Tuusniemi, Keijo Antero Karppinen 60 v, Juankoski, Eeva Annikki Kuosmanen 75 v, Nilsä, Saima Tellervo Kämäläinen 72 v, Muuruvesi, Aaro Juhani Korhonen 57 v, Nilsä, Aulis Vilhelm Inkeroinen 74 v, Vehmersalmi, Aulis Erkki Kalerovo Ahonen 80 v, Nilsä, Toimi Eelis Räsänen 85 v, Kaavi, Elma Kyllikki Korhonen 94 v, Nilsä, Lea Riitta Simonen 85 v, Sälneinen, Hilja Annikki Huusko 92 v, Sälneinen, Eila Annikki Hämäläinen 78 v, Tuusniemi, Sirkka Helvi Anneli Tynkkyinen 74 v, Kaavi.

Kallaveden seurakunnan toimisto
040 4848 327, ma–pe klo 9–15
kallavesi@evl.fi

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhahaldentie 21

040 4848 336

■ **Afrikkalainen gospelmessu ja Taivaallisen ihanat Vappupippalot** la 30.4. klo 18. Juha Määttä, Mari Vuola-Tanila ja suuri joukko vapaaehtoisia. Musiikissa lapsikuoro, nuorten lauluryhmä, Lähde-bändi, sudanilaisten ja karenilaisten lauluryhmät ja nuorten bändi Ps5M. Parhaat naamiaisasut palkitaan. Tuo makeaa purtavaa yhteiseen nyyttäripöytään!

Messu su 1.5. klo 10. Liturgia Matti Pentikäinen, saarna Sirpa Nummenheimo ja kanttorina Anna-Mari Linna.

Helatorstain messu to 5.5. klo 10. Liturgia Sanna Alanen, saarna Juha Määttä, kanttorina Mari Vuola-Tanila, Aino Kilpeläinen, viulu ja Pekka Kilpeläinen, laulu.

■ **Äitienpäivän messu ja koko kansan kirkkopyhä** su 8.5. klo 10. Aamupala klo 9. Messu alkaa klo 10 liturgia Sirpa Nummenheimo, saarna Juha Määttä, kanttorina Richard Nicholls ja KNOT-nuorisokuoro. Klo 11.15 toimintapisteet ja klo 11.45–13 lounas. Äitien kukitus.

■ **Äitienpäivän kakkukahvikonsertti** su 8.5. klo 16. Mari Vuola-Tanila, lapsikuoro, nuorten lauluryhmä ja nuoria solisteja. Ruotsin matkan ohjelma. Juontajana Heikki Tanila. Äitien kukitus. Liput 3

€ / perhe 5 €, äidit ilmaiseksi. Lapsiparkki ja kakkumyyjäiset.

Helluntain messu su 15.5. klo 10. Liturgia Veli Mäntynen, saarna Jukka Kolmonen. Rauhanyhdistyksen kevätseurat.

■ **Messu ja vapaaehtoisten kirkkopyhä** su 22.5. klo 10. Liturgia Anni Tanninen, saarna Juha Määttä ja kanttorina Richard Nicholls ja Dolce. Kiitoskahvit.

MUUTA

Perheraamattupiiri su 1.5. ja 15.5. klo 16.30–19 Kallaveden kirkon alakerrassa. Raamattupiiristä vastaa Tuula Holmlund, tuula.holmlund@gmail.com.

Miesten sauna- ja takkailta pe 29.4. ja 20.5. klo 17.30 Poukaman leirikeskuksessa. 29.4. *Maailman ja kristityn arvot* Jarmo Oksanen ja 20.5. *Evankeliumi* Juha Määttä. Saunailtaan kuuluvat sauna, uinti/avanto ja iltapala.

■ **Siioninvirsiseurat** su 1.5. klo 18 Ryttyyn leirikeskuksessa, Ryttyrannantie 16. Puhujina Urpo Karjalainen, Erkki Laitinen, Sanna Alanen ja Johanna Porkola. Kahvit klo 17.30 alkaen.

Miesten Raamattupiiri to 19.5. klo 18.30 Jynkänvuoren kerhohuoneella, Isännäntie 22. Piiristä vastaa Veijo Olli 040 827 5304.

■ **Sotahistoriallinen retki Karjalan kannakselle** 16.–18.9. Kohteina Summa, Äyräpää ja Taipaleenjoki. Kaksi yötä Viipurissa hotellimajoituksessa. Hinta 350 €. Ilmoittautuminen sähköisesti www.kuopionseurakunnat.fi/kallaveden-seurakunta/ilmoittautumiset tai Kallaveden seurakunnan toimistoon 040 4848 327 31.5. mennessä. Matkanjohtajana kirkkoherra Matti Pentikäinen.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

040 4848 345

■ **Nuorten kevätiuhla ja isosten siunaaminen** ti 10.5. klo 17. Petteri Hämäläinen, Marjukka Pakkala, Jari Alanen, Richard Nicholls, KNOT-nuorisokuoro ja Ps5M-nuorisobändi.

■ **Kutsu yhteyteen messu** su 15.5. klo 17. Anni Tanninen.

■ **Ravintolapäivän pop-up-kahvila** Vohveli-Varikko la 21.5. klo 12–15. Tarjolla suolaisia ja makeita vohveleita (hinnat alkaen 3 €) ja tietoa tulevista Varikko-parisuhdeilloista.

VEHMASMÄEN KAPPELI Sotkanniemi 15, Hiltulanlahti

040 4848 351

■ **Sanajumalanpalvelus ja kaatuneiden muistopäivän seppelleenlasku** su 15.5. klo 13. Sanna Alanen ja Mari Vuola-Tanila.

Esikoislestadiolaisten seurat su 22.5. ja 29.5. klo 16 Järj. Esikoislestadiolaiset.

HIRVILAHDEN KAPPELI Länsirannantie 2410

044 275 7936.

■ **Sanajumalanpalvelus ja kaatuneiden muistopäivän seppelleenlasku** su 15.5. klo 15. Sanna Alanen ja Mari Vuola-Tanila.

Zipporim-kuoro

kerätään kolehti Naisten Pan-kin hyväksi.

■ **Konsertti äideille: Kiitoksen aika** Karttulan seurakuntakodissa to 12.5. klo 18. Heimo Enbuska laulaa ja soittaa.

■ **Dolce-käsikellohytteen konsertti** kanttori Richard

Nichollsin johdolla Kaavin kirkossa pe 13.5. klo 18. Vapaa pääsy. Ohjelma Yhteisvastuulle 5 €. Järvi-Kuopion yhteisvastuukeräjiä ja yhteisvastuun vastuunkantajia kutsutaan konserttiin mukaan.

■ **Kuningasten kuninkaille – Lasten Virsi- & Laulutapahtuma** Alavan kirkossa la 14.5. klo 16. Pieksämäen ja Alavan seurakunnan lapsikuorot ja nuorten bändi, sooloja, kuorolauluja sekä yhteislaulua. Kanttorit Risto Eskola, Leila Savolainen, viulisti Hanna Eskel. Il- tapala konsertin jälkeen seurakuntatalissa.

■ **Runon ja laulun ilta** Tuusniemen kirkossa ke 25.5. klo 18. Kansalaisopiston runopiiri ja Tuustytöt.

KONSERTTEJA

✚ **Kevään valoa -konsertti** Pyhän Johanneksen kirkossa ke 27.4. klo 18. Männistön seurakunnan kuorot ja kanttorit Tintti Tinkala ja Heikki Mononen konsertoivat Yhteisvastuukeräyksen hyväksi. Luvassa on keväisiä musiikillisia tunnelmapaloja kuoromusiikin, Heikki Sarmannon yksinlaulujen, urkumusiikin ja yhteislaulujen muodossa. Konserttiin on vapaa pääsy, käsiohjelmamaksu 5 € Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

✚ **Kahvikonsertti** Vanhassa Pappilassa su 1.5. klo 13.30. Kuningankaatu 12. Zipporim-kuoro ja soittajat, johtaa Leila Savolainen. Kolehti Jad Hashmonan lapsityölle Israelissa. Kuoro laulaa suomeksi ja hepreaksi.

✚ **Kevätkonsertti** Käsikellohytje Vivo Tuusniemen kirkossa to 5.5. klo 18. Mukana Seppo Kirkinen. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.

✚ **Kaksi baritonia: Äidille laulun sanoilla kerro** Alavan kirkossa su 8.5. klo 14. *Lauluja äideille – klassikkolauluja* suomalaisilta säveltäjiltä saksalaisen liedin siivittämänä. Baritonit Henri Tikkanen ja Olli Tikkanen, Anna Antikainen urut ja piano. Ohjelma 10 € Yhteisvastuulle.

✚ **Äitienpäivän kakkukahvikonsertti** Kallaveden kirkossa su 8.5. klo 16. Mari Vuola-Tanila, lapsikuoro, nuorten lauluryhmä ja nuoria solisteja. Juontajana Heikki Tanila. Äitien kukitus. Liput 3 € / perhe 5 €, äidit ilmaiseksi. Lapsiparkki ja kakkumyyjäiset.

RIEMU
lastenfestarit
Kuopion satama-
torilla su 22.5.

KARTTULAN KIRKKO

Kirkkotie 23

040 4848 545
■ **Veteraanipäivän hartaus ja seppeleenlasku** ke 27.4. klo 12. Johanna Porkola ja Anne Keränen
Messu su 1.5. klo 10. Sanna Alanen ja Anne Keränen.
■ **Messu ja lapsiperheiden keväťjuhla** su 8.5. klo 10. Petteri Hämäläinen, Anne Keränen, Lapsikuoro, Varpu Jääskeläinen ja Marjo Kangastie.
Messu su 15.5. klo 10. Johanna Porkola ja Richard Nicholls.
Messu ja Karttulan isosten siunaaminen su 22.5. klo 10. Johanna Porkola, Mari Vuola-Tanila ja Riikka Kukkonen. Messun jälkeen vastuunkantajien kiitosjuhla seurakuntakodilla.

MUUTA

Ehtoollishartaus sairaalassa to 28.4. klo 13.30. Johanna Porkola ja Anne Keränen.
■ **Kaikenikäisten Vappujuhla** la 30.4. klo 18 alkaen Hermannin talolla, Postitie 32 Syvänniemi. Luvassa Olli Minkkisen iloinen taikashow, Karttulan lapsikuoro, toimintapisteet ja arpajaiset. Kahviosta makkaraa, munkkeja, kahvia ja simaa.
Vappuseurat su 1.5. klo 18 Rytlyn leirikeskuksessa, Rytlynrannantie 16. Puhujina Urpo Karjalainen, Erkki Laitinen, Sanna Alanen ja Johanna Porkola. Kahvit klo 17.30 alkaen.
Kyläkirkko ja kylvöjen siunaus to 5.5. klo 10 Huuskosella, Luvenientie 13. Petteri Hämäläinen ja Anne Keränen.
Miesten lenkki ti 10.5. klo 17.30 Rytlyn leirikeskusesa. *Mielen hyvinvointi.*

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI
Kissakuusentie 14, 72100 Karttula

040 4848 547
■ **Äitienpäiväjuhla** su 8.5. klo 11.30. Perhemessun jälkeen n. klo 11.30. Tarjoilu klo 11 alkaen. Iltatuulen laulajat ja solisteja.
■ **Konsertti äideille Kiitoksen aika** to 12.5. klo 18. Heimo Enbuska laulaa ja soittaa.

MAANINGAN KIRKKO
Maaningantie 33

Messu su 1.5. klo 10. Raija Jokela ja Talvikki Attila-Pekonen.
■ **Helatorstain messu** to 5.5. klo 12. Raija Jokela ja Talvikki Attila-Pekonen.
Asante Mungu wetu – Kiitos Jumalamme -syntymäpäiväkonsertti Arja Voutilä 70 to 5.5. klo 16. Esiintyjät Leena Voutilä-Makena laulu, piano, urut, mbi-ra ja rumpu sekä Kasheshi Makena laulu, pasuuna, kitara, perkussiot ja ilimba. Ohjelmassa mm. tansanialaisen Kasheshi Makenan säveltämiä ja sanoittamia lauluja sekä Siioninvirsiä uusina sovituksina.
■ **Äitienpäivän messu ja koko kansan kirkkoköpyhä** su 8.5. klo 10. Raija Jokela ja Anna-Mari Linna. Ruusut äideille.
Pohjois-Savon kirkkomusiikkipiirin juhlamessu su 15.5. klo 10. Liturgia Matti Pentikäinen, saarna Reijo Mattila, kanttorina Talvikki Attila-Pekonen. Säveljuhla alkaen klo 14.30.
Messu su 22.5. klo 10. Raija Jokela ja Talvikki Attila-Pekonen.

MUUTA

Kurolanlahden seurakuntapiiri to 28.4. klo 12 Törrösellä, Länsirannantie 3341.
Vappumunkkeja ja simaa la 30.4. klo 9–13 myydään Ilonpissarassa.
Ystävänkammari Päivilässä ma 2.5. klo 0. Ystävät hakevat Viljamista ja Kotikulmasta.
Olkari ma 2.5. klo 17 Päivilässä.
■ **Kirkkoretki Karjalan lennostoon ja Lapinlahdelle** to 5.5. klo 7.50. Lähtö Maaningalta kirkon edestä klo 8.15 ja paluu noin klo 17. Kuopiosta Kallaveden kirkolta klo 7.50, Maljalahdenkatu kaupungintalon takaa klo 8, Pyhän Johanneksen kirkolta klo 8.15. Retken hinta 50 €, maksetaan bussissa. Hintaan sisältyy matkat, kahvit Sotkussa, esittelyt lennostossa, Väärnin pappilan esittely sekä vierailu tsasounassa. Matkalla linja-autoarpajaiset lähetystyön hyväksi. **Ilm. 24.4. mennessä:** Jaakko Vettenranta 040 836 6408, vettjag@gmail.com tai Margit Ruotsalainen 050 410 9253, margit.ruotsalainen@evl.fi.
Siioninvirsiseurat ma 9.5. klo 18 Tikka-silla, Keskustie 9, Maaninka. Osmo Kor-kalainen
Käsityöpaja ja Ilonpissara avoinna ti 10.5. ja 23.5. klo 14–17. Satamatie 5.
Ehtoollishartaus Ainolassa ma 16.5. klo 13.30.
Ehtoollishartaus Viljamilä ma 23.5. klo 13.30.
Kirkonkylän seurakuntapiiri ti 24.5. klo 13 Päivilässä.

MAANINKATALO
Maaningantie 32

Poukama 1 ja Poukama 3 -rippileirin vanhempain ilta. ke 27.4. klo 18. Kahvit.
Vappumunkkien ja siman myyntiä pe 29.4. klo 10–12. Voit myös varata etukäteen 050 410 9253.
Diakonian ja lähetöksen vapaaehtoisten tapaaminen ma 2.5. klo 15 seurakuntasalissa.
Arkinen ateria ti 3.5. klo 11–13 Maaninkatalon kahviossa. Aterian hinta 4 €, lapset 2 €.
Sanan ja yhteyden ilta ma 16.5. klo 18.30. Tilaisuuden järjestäjä Kansanlähetyt.

MUSIIKKI

Vehmasmäen lapsikuoron harjoitukset keskiviikkoina klo 18.30–19.30 vielä huhtikuun ajan Vehmasmäen koululla. 4.5. alkaen taas Vehmasmäen kappelilla. Yhteydenotot Mari Vuola-Tanila 040 4848 368.

DIAKONIA

Kallaveden seurakunnan Varttuneen väen retkipäivä ti 31.5. klo 10.30–14.30. Rytlyn leirikeskuksessa klo 10.30.–14.30. Ohjelmaa, ruokailu ja kahvit. Ilm. Irene Savolaiselle 040 4848 373 (ma, ti, ke klo 8–14, diakonia-toimistoon ma klo 10–11 0404848332) tai sähkö-

köisesti http://www.kuopionseurakunta.fi/kallaveden-seurakunta/ilmoittautumiset. Osallistujat järjestävät itse kuljetuksen, tarvittaessa järjestetään maksullinen kimppekuljetus. Osallistumismaksu 5 €.

PERHETYÖ

Perhekerhot: Vehmasmäki, tiistaisin klo 9.30–11. **Kallaveden kirkko** keskiviikkoisin klo 9.30–11. **Jynkänvuoden kerhohuone:** (Isännäntie 22) keskiviikkoina klo 9.30–11. **Kurkimäki, Kurkipirtti** keskiviikkoina klo 9.30–11. **Rytlyn** leirikeskuksessa parillisen viikon keskiviikkona klo 9.30–11. **Petosen seurakuntatalo** torstaisin klo 9.30–11 (ei 5.5.). **Karttulan seurakuntakodilla** tiistaisin klo 9.30–11. **Syvänniemen pappilassa** keskiviikkoina klo 9.30–11. **Maaninka-talo** tiistaisin klo 9.30–12. Perhekerho retkeilee 11.5. Lisätietoja kerhoista 040 4848 334. Perhekerhot jäävät kesätauolle viikolla 19.
Taidetiistai ti 3.5. ja 10.5. klo 9.30–11.30 ja 13–15 Kallaveden kirkon alakerrassa. Taidetiistai on kierrätykseen ja ekologisuuteen ohjaavaa taidekasvatusta lapsille ja aikuisille. Ota mukaan luovaa ajattelua, rennot vaatteet ja omat eväät. Turvallisuuden takia on tärkeää, että aikuinen huolehtii lapsesta toiminnan aikana. Aikuisena voi olla oma vanhempi, isovanhempi tai vaikka kummi.

PIIRIT

Puutossalmen Lähetöspiiri pe 29.4. klo 13. Ritva Heikkisellä, Koljonniemen polku 13. Sanna Alanen.
Rytlyn, Haminalahden ja Kaislastenlahden piirien yhteinen keväťjuhla ke 11.5. klo 18 Rytlyn leirikeskuksessa. Sanna Alanen.

KASTETUT

Otso Anselmi Laine, Saimi Martta Unnea Nieminen, Mila Aurora Iivanainen, Alma Adele Elisabeth Keränen, Väinö Ilmari Suihkonen, Oliver Väinö Asikainen, Pihla Emilia Jakola, Ilona Emilia Havu, Loviisa Irene Yli-Jyrkkä, Miska Mikael Komulainen, James Valo Veijalainen, Akseli Toivo Kalevi Lappalainen, Eevi Viola Vilhelmiina Mäkinen, Hugo Herman Seilonen, Roni Väinö Walteri Autio, Rasmus Aku Elmeri Herranen, Mella Inna Lumina Hiekkämäki, Lemmy Oliver Tamio, Iivari Elmo Akseli Taskinen, Mila Edith Linnea Tuomainen, Minea Selina Adeliina Martikainen, Väinö Tuomas Ilmari Puustinen, Iivari Viljo Valdemar Koivumäki, Niklas Jonne Aleksander Enkenberg, Eino Ilmari Remes, Oona Irene Remes, Elias Onni Ilmari Ikäheimo, Mette Eliisa Pulkkinen, Nanna Anniina Soininen, Minea Alexandra Heikkinen, Elian Evert Aarre Heng, Leevi Oliver Markkanen, Niilo Eelis Mononen, Bertta Maija Korhonen, Eevi Helena Raatikainen, Ella-Maija Tillman, Mea Minea Leppänen, Mila Olivia Lukin.

Äitienpäivää Kallaveden kirkossa su 8.5. alk. klo 9.

RUKOUS

Läpi murtuvasta martaasta luomisesi voima: sulamisuomien kohinassa kunniasi soitto.

SANALLISTA

Rukoussunnuntai

Joh. 16: 23–33

Jeesus sanoi opetuslapsilleen:

”Totisesti, totisesti: mitä ikinä te pyydätte Isältä minun nimessäni, sen hän antaa teille. Tähän asti te ette ole pyytäneet mitään minun nimessäni. Pyytäkää, niin te saatte, ja teidän ilonne on täydellinen.”

Olen puhunut teille tämän

Rukoussunnuntain evankeliumissa Jeesus opettaa rukoilemaan. Hän sanoo: ”Olen puhunut teille tämän, jota teillä olisi minussa rauha”. Kyllä – Jeesus on puhunut, mutta meidän sitä vasta haluammekin saada oman äänemme kuuluviin! Ihmiselle on annettu kuitenkin kaksi korvaa ja vain yksi suu. Siksi, että kuuntelisimme enemmän, myös Jumalaa?

Jeesus sanoo myös: ”Totisesti, totisesti, mitä ikinä pyydätte Isältä minun nimessäni, sen hän antaa teille.” Jeesus on sitoutunut nimeensä. Hän on avannut meille tien Jumalan yhteyteen. Rukous Jeesuksen nimessä merkitsee sitä, että kuuntelemme mitä Kaikkivaltias puhuu ja pyydämme uskoa, jolla voisimme vastaanottaa ne valtavat lahjat, jotka Hän on meille lahjoittanut. Siksi on turvallista liittää Jeesuksen nimi rukoukseen. Kirkkorukousten yleisiä päätössanoja ovatkin: ”Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta”.

Liian usein haluamme kuitenkin ensin itse puhua ja ilmaista mielipiteemme. Jumalaakin tekisi mieli käskä: tee nyt niin kuin minä sanon! Mutta miten on sen Jumalan kuuntelemisen laita? Jumalan Sanan kuuleminen alkaa Raamatun avaamisella ja sen lukemisella. Järjestys on tämä: Ensin puhuu Jumala, sitten vasta ihminen: ”Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minussa rauha. Maailmassa te olette ahtaalla, mutta pysykää rohkeina: minä olen voittanut maailman”. Rukous ei ole pelkkää puhetta Jumalalle, vaan keskusteluyhteyttä hänen kanssaan. Se on kuuntelemista ja hänen tahtonsa kysymistä. Mitä Herra haluat meille tänään sanoa? Mihin suuntaan haluat meitä ohjata?

PAULA HAGMAN-PUUSTINEN
Tuusniemen alue-seurakunnan vs. kappalainen

SÄVELJUHLA

Kirkkomusiikki-juhla Maaningalla

Pohjois-Savon kirkkomusiikkipiiri järjestää kirkkomusiikkijuhlan Maaningan kirkossa helluntaisnuntaina 15.5.

Messu klo 10 aloittaa juhlan. Messussa on liturgina kirkkoherra Matti Pentikäinen ja saarnaajana Pohjois-Savon kirkkomusiikkipiirin ensimmäinen puheenjohtaja rovasti Reijo Mattila. Kanttorina on Talvikki Attila-Pekonen.

Säveljuhla alkaa klo 14.30. Säveljuhlassa laulaa noin 400 laulajan suurkuoro, jossa on laulajia eri puolilta Pohjois-Savoa. Säveljuhlalla ovat säveltäneet pohjois-savolaiset kirkkomuusikot useita

kuorolauluja. Kuorolaiset esittävät Ossi Jauhaisen, Jarkko Maukosen, Richard Nichollsin, Sauli Rissasen ja Hannu Virpin tekemiä uusia kuorolauluja. Ohjelmassa on myös Ahti Sonnisen *Helluntaihymni*. Lisäksi kuorolaiset laulavat aiemmissa valtakunnallisissa kirkkomusiikkijuhlissa esitettyjä lauluja, kuten Kaj-Erik Gustafssonin *Communio*, Ilkka Kuusiston *Kun Hengen*

tuuli puhaltaa, Händelin *Halleluja* ja Anders Öhrwallin sovitus *Jeesus, parhain ystäväni*. Musiikkivastaavana toimii Kallaveden seurakunnan kanttori Richard Nicholls.

Lisäksi kuullaan lapsikuoron esityksiä, mukana on myös Kuopion Nuorisokuoro Jussi Mattilan johdolla.

Säveljuhlalla on vapaa pääsy.

SEIJA RYTKÖNEN

**Sähköasennus
Hannu Tuomainen**Puh. 050 553 8767
hannu.tuomainen@netti.fi**ERIKOISHAMMASTEKNIKKO****ESA-MATTI KOPONEN**Puijonkatu 26, III kerros puh. 050 501 1110
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

Kuljen kanssasi

www.piplia.fi ■

Hopeiset RIIPUKSET

Sydämellinen lahja ystävälle, joka kulkee kanssasi. Hopeiset riipukset suomalaista käsityötä!

Ikuinen ystävä 41 € Kuljen kanssasi 51 €

Arabian muki

Muki Heljä Liukko-Sundströmin maalauksilla. Kerää koko sarja! Saatavana vain Pipliasta.

Kevät herää 26 €

Elämänvirran enkelit 26 €

Suojassa enkelten 26 €

Nimipainatusraamattu tai Virsikirja Tutustu laajaan valikoimaan nettikaupassamme www.pipliakauppa.fi ja tilaa ajoissa kultainen painatus kanteen!

PIPLIA.voimasanoja

Suomen Pipliaseura | myynti 010 838 6520 | myynti@piplia.fi | www.pipliakauppa.fiUUSI
POSTIMYYNTI-
KUVASTO ON
ILMESTYNYT
— pyydä omasi!

APUVÄLINEET SUJUVAAN ARKEEN

TERVEYDENHUOLLON JA HYVINVOINNIN ERIKOISKAUPPA **fennokauppa.fi**

FENNO MEDICAL OY

☎ 09 276 360 asiakaspalvelu@fennomedical.fi

SEURAKUNNAT 27.4.–25.5.2016**AVIOLIITTOON KUULUTETUT**

Hannu Sakari Makkonen ja Neuza Feltrin do Nascimento.

KUOLLEET

Eino Petteri Rissanen 87 v, Aimo Oskari Airaksinen 62 v, Toini Korhonen 90 v, Esa Allari Valta 79 v, Seppo Erkki Antero Airaksinen 62 v, Matti Leskinen 80 v, Kari Juhani Ryynänen 53 v, Erkki Mielonen 88 v, Rauha Annikki Tolonen 86 v, Marita Aila Tuulikki Välimäki 58 v, Milka Elina Kalilainen 89 v, Juhani Eelis Saarela 70 v, Aini Irja Annikki Tikkanen 65 v, Sinikka Hannele Ikäläinen 56 v, Eero Veli Kalevi Lipponen 67 v.

MÄNNISTÖMännistön seurakunnan toimisto
040 4848 379, ma–pe klo 9–15
mannisto@evl.fi**PYHÄN JOHANNEKSEN
KIRKKO
Kellolahdentie 8**

040 4848 386

■ **Kevään valoa -konsertti** ke 27.4. klo 18. Männistön seurakunnan kuorot, Tintti Tinkala, Heikki Mononen. Kuoromusiikkia, Heikki Sarmannon yksinlauluja, urkumusiikkia ja yhteislauluja. Vapaa pääsy, käsiohjelma 5 € Yhteisvastuulle.■ **Elämää etsimässä -kerho** to 28.4. klo 14.30–16. Salla Tyrväinen.■ **Arkinen ehtoollisetki** to 28.4. klo 18.30. Nuorten veisukirjojen lauluja. Sanna Mertanen, Heikki Mononen.■ **Messu** su 1.5. klo 10. Saarna Salla Tyrväinen. Aulikki Mäkinen, Tintti Tinkala.■ **Ukintuvan kevätjuhla** ti 3.5. klo 12. Aulikki Mäkinen, Tintti Tinkala, Anne-Mari Mertanen, päiväkuoro.■ **Elämänmakuinen iltakirkko** helatorstaina 5.5. klo 18. Aulikki Mäkinen, Tintti Tinkala, Anne-Mari Mertanen.■ **Äitienpäivän messu** su 8.5. klo 10. Saarna Sanna Mertanen. Heikki Hyvärinen, Heikki Mononen.■ **Messu ja ikääntyneiden syntymäpäivät** su 15.5. klo 10. Saarna Heikki Hyvärinen. Sanna Mertanen.■ **Messu** su 22.5. klo 10. Saarna Sanna Mertanen. Heikki Hyvärinen, Tintti Tinkala.**MUUTA**■ **Miesten piirin retki** ke 4.5. klo 18 Pukamaan. Lähtö Pyhän Johanneksen kirkolta omilla autoilla klo17.45. Saunomista, iltapalaa, makean paistoa ja Raamatun tutkimista. Heikki Hyvärinen.
■ **Hyvän Mielen Päivän kevätretki** Tervoon

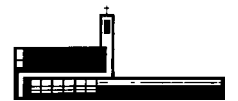
ke 11.5. Tutustumme Tervon kirkkoon, ruokailemme seurakunnassa ja osallistumme Tarinatuvan kevätjuhlaan. Lohimaassa on mahdollisuus kalastaa lohia tai/ja ostaa valmiita kalanjalostustuotteita. Retken hinta 25 €. Oppaana Jaakko Vetteranta. Ilm. Ulla Haloselle 040 4848 405. Jääskeläisen auton reitti: Päivärannantie, Citymarketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin klo 9.15, Pihlajaharjuntien pysäkki 9.20, Kelloniemen Sale 9.25, Itkonniemi (Malminkatu 13) pysäkki 9.27, Sotilaspojankadun, Tellervonkadun ja Lönnrotinkadun pysäkki 9.30, Pohjolankatu 28 pysäkki 9.35, edelleen Killisenkadulle ja Pohjolankatua Lönnrotinkadulle, Saariaitan pysäkki 9.40 ja Kellolahdentien pysäkki kirkon kohdalla 9.50. Paluu n. klo 16.

■ **Männistöpäivä** la 14.5. klo 10–14 Männistön torilla. Suvivirsihartaus klo 13.30, Heikki Hyvärinen, Tintti Tinkala.■ **Messu** su 15.5. klo 13 Mäntylän palvelutalolla, Untamonkatu 5. Heikki Hyvärinen, Sanna Mertanen, Ulla Halonen.■ **Hartaus** to 19.5. klo 13.30 Mäntylän palvelutalolla, Untamonkatu 5. Heikki Hyvärinen.■ **Männistön ja Tuomiokirkkoseurakuntien leiri ikääntyneille ja omaishoitajille** 16.–18. Hirvijärven leirikeskuksessa. Leirin hinta 50 €. Ilm. 5.8 mennessä seurakuntien vaihteen 017 158 111. Ohjaajat Anne-Mari Mertanen 040 4848 406 ja Birgitta Oksman 040 4848 284.**KASTETUT**

Oliver Heikki Julius Kauppinen, Veera Jenny Tellervo Laitinen, Leo Mikael Montonen, Lari Kalevi Vartiainen, Annika Ellen Hartikainen.

KUOLLEET

Anja Kirsti Kaarina Airaksinen 81 v, Erkki Albert Korkalainen 91 v, Liisa Marjatta Miettinen 100 v, Pirkko Liisa Kettunen 77 v, Elvi Johanna Margareetta Kohonen 63 v, Sulo Fredrik Hallikainen 94 v, Sirkka Liisa Parviainen 94 v, Impi Johanna Kaartinen 89 v, Elsa Maria Ukkonen 98 v, Anja Helena Leskinen 90 v, Salme Irene Pitkänen 81 v, Milja Elena Nyrhinen 4 v, Helvi Oiva Janhunen 93 v, Ulla Katriina Hämäläinen 70 v, Onni Johannes Antikainen 90 v, Laila Kaarina Pekkarinen 83 v.

PUIJOPuijon seurakunnan toimisto
040 4848 410, ma–pe klo 9–15
puijo@evl.fi**PUIJON KIRKKO**

Taivaanpöntötie 3

040 4848 419

■ **Messun 8.5. valmistelu** ke 27.4. klo 16.30.■ **Messu** su 1.5. klo 10. Mari Voutilainen saarnaa, Kari Kuula, Joona**HELLUNTAINA 15.5.**+ **Tuomiokirkossa ja kirkonmäellä** on juhlapäivä helluntai-sunnuntaina 15.5. Messussa klo 10 saarnaa piispa Wille Riekkinen ja mukana musisoimassa on Haapaniemen nuorisopuhallinorkesteri, johtajanaan Harri Ulmanen. Messun jälkeen juodaan kirkkukahvit kirkonmäellä ja sitten alkaa yhteislaulutapahtuma, jossa Suvivirsi ja kevätlaulut soivat uuden luomisen juhlaa Haapaniemen orkesterin säestämänä.+ **Puijon kirkossa** helluntai on monikielinen. Helluntain messussa klo 10 saarnaavat keskustellen Sari Lehtelä Lähetysseurasta ja Jaana Marjanen. Puijon kirkkokuoro laulaa virsikirjan lisävihkon rauhanrukouksen muun muassa suomeksi, hepreaksi ja arabiaksi. Helluntaieipistolaa luetaan suomen lisäksi amharan ja kiinan kielillä. Messun jälkeen on tarjolla keittolounas lähetyksen hyväksi. Nimikkolähetti Matleena Kukkonen Lähetysseurasta kertoo työstään Hongkongissa.

Saraste. Hiljaisen rukouslaulun ryhmä, johtaa Tiina Taskinen-Viinikainen. Lau-letaan virsiä ja Taize-lauluja. Lapsille ke-vään viimeinen pyhäkoulu, jossa koristel- laan ja nautitaan täytekkaku.

Kutsu yhteyteen -ilta su 1.5. klo 17. Mika Kilkki, opetus. Tiina Kilkki, Hanna Vasiljev.

Helluntain 15.5. messun valmistelu ke 4.5. klo 16.30.

Helatorstain messu to 5.5. klo 10. Kari Kuula saarnaa, Mari Voutilainen, Anna Antikainen. Lauluyhtye Täys8.

Messu su 8.5. klo 10. Hanna Vasiljev saar- naa, Kari Kuula, Mari Voutilainen, Anna Antikainen.

■ **Sait multa kukkasat toukokuun äi- tienpäivän konsertti** su 8.5. klo 18. Ke- väistä laulumusiikkia. Kolehti Naisten Pankin hyväksi.

Messun 22.5. valmistelu ke 11.5. klo 16.30.

Esikoululaisten kouluun siunaaminen ke 11.5. klo 18. Mari Voutilainen, Susanna Pakkala-Koskelainen, Joonna Saraste.

Esikoululaisten kouluun siunaaminen to 12.5. klo 18 ja klo 19. Mari Voutilainen, Susanna Pakkala-Koskelainen, Anna Antikainen.

■ **Helluntain messu** su 15.5. klo 10. Sari Lehtelä Lähetysseurasta ja Jaana Marja- nen saarnaavat, Kari Kuula, Hanna Vasiljev, Puijon kirkkokuoro, Joonna Saraste. Keittolounas lähetystyön hyväksi. Nimik- kolähetti Matleena Kukkonen Lähetys- seurasta kertoo työstään Hongkongissa.

Messun 29.5. valmistelu ke 18.5. klo 16.30.

Messu su 22.5. klo 10. Kari Kuula saar- naa, Jaana Marjanen, Mari Voutilainen, Anna Antikainen, Puijon kamarikuoron kvartetti.

POUKAMA

Poukamantie 105

Poukaman takkailta ke 27.4. klo 19 Tak- katuvalilla. Ohjelma, iltapala, saunat. Han- na Vasiljev.

■ **Äitienpäivätapahtuma ja viikko- messu** su 8.5. klo 14. Teol.maist. Oona Huttunen saarnaa, Hanna Vasiljev, Leila Savolainen. Hanna Eskel, viulu. Täytekak- kukahvit ja ohjelmatuokio kaikenikäisille.

Poukaman takkailta ke 25.5. klo 19. Oh- jelma, iltapala, saunat. Heli Nuutinen.

RANTA-TOIVALA

Seurakuntapiiri ti 17.5. klo 18.30. Seija ja Pentti Rissanen, Hirvolanniementie 177. Riitta Murtorinne.

MUUTA

Hartaus ja virsituokio pe 29.4. klo 13.30. Puijonlaakson toimintakeskus. Maija An- tikainen, Esa Sihvonen.

Lähetystyön myyjäiset Puijon torilla la 30.4. klo 10. Simaa ja käsitöitä.

Avaimia parempaan huomiseen ke 4.5. klo 14. Länsi-Puijon asukastuvalla, Ryp- ysuontie 68. *Millä reppuni täytän, mitä sieltä poistan?* Lea Tuiremo. Kahvitarjoilu.

Perhekerhojen retki Konttilaan ke 11.5. klo 9.30–12. Ilm. kerhoissa viimeistään viikolla 17.

Avaimia parempaan huomiseen ke 18.5. klo 14 Länsi-Puijon asukastuvalla, Rypysuontie 68. *Suvivirren sanoin ja sä-*

velin kesälaitumille. Lea Tuiremo ja Risto Honkanen. Kahvitarjoilu.

KASTETUT

Samuel Juho Elias Janka-Murros, Roosa Sofia Randelin, Luka Aaron Valtteri Suominen, Iida-Maria Happonen, Anton Juha Anssi Lautiainen, Carla Minea Bevacqua, Seela Helmi Sofia Ikonen, Ida Emilia Laurinkari, Viljo Aukusti Väyrynen, Sisu Eemeli Räsänen, Saga Selina Matleena Airaksinen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Jari Pekka Jääskeläinen ja Mari-Anna Yli-Hallila, Tero Esa Juhani Turunen ja Marjut Tuulikki Räsänen, Hannu Tapani Kurtelius ja Birgit Irmeli Berg.

KUOLLEET

Anja Orvokki Heikkinen 78 v, Kaija Kyllikki Tirkkonen 76 v, Lempi Laakkonen 89 v, Eeva Annikki Savolainen 83 v, Tyyne Aliina Lappalainen 89 v, Liisa Annikki Juntunen 90 v, Aarte Olavi Taskinen 86 v, Sinikka Katariina Alaranta 93 v, Toivo Antero Miettinen 87 v, Lea Marjatta Puustinen 84 v, Eeva Kristiina Ekroth 68 v, Eine Esteri Toivonen 84 v, Veijo Ilmari Miettinen 78 v.

PERHEASIAIN- NEUVOTTELUKESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista keskusteluapua pa- risuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot ma–pe klo 9–11 040 4848 480 tai sähkö- postitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi. Löydät meidät myös Facebookista www.facebook.com/groups/PNKKuopio.

DIAKONIAKESKUS

Kierrätysmyymälä, Suokatu 22 B-rappu, P-kerros.

Kierrätysmyymälä sijaitsee edelleen Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22, B- rapun pohjakerroksessa. Kierrätysmyy- mälä on avoinna maanantaisin, keskiviik- koina ja perjantaisin klo 10–12. Lisätieto- ja antaa Annu Paulus 040 4848 468. **Diakoniakeskuksen** muun henkilökun- nan **tavoitat parhaiten puhelimitse** ar- kisin virka-aikaan klo 8–16. Diakonijoh- taja Seppo Marjanen 040 4848 463. Toi- mistosihteeri Sari Hyvärinen 040 4848 464. Päihde-, työttömyys- ja katulähetys- työ, diakoni Jarmo Tarkkonen 040 4848 465. Mielenterveys- ja kriminaalityö, dia- koni Stina Malinen 040 4848 466. Vam- maistyö, diakoni Leena Vartiainen 040 4848 467.

Kirkkoherranvirasto ja taloustoimis- to avoinna arkisin klo 9–11 ja 12–14 p. 017 288 4600 (khranvirasto), 017 288 4620 (talouststo). Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi. Kirkkoherranvirasto ja talous-

toimisto ovat avoinna ke 11.5. klo 12–14 ja suljettu ke 25.5. **Lähetyskellarin putiik- ki** avoinna ma 11–13 ja ke 9–12. Muina ai- koina sopimuksen mukaan. siilinjarven-seurakunta.fi, [facebook.com/siilinjarvenseurakunta](https://www.facebook.com/siilinjarvenseurakunta), vapaaehtoisty.fi/sii- linjarvi

SIILINJÄRVEN KIRKKO

Haarahongantie 2

Rukoushetki ke 27.4. klo 12.

Urkutyo-pajan päätöskonsertti to 28.4. klo 18.30.

■ **Siilin Majataloilta** pe 29.4. klo 18. Tule rennosti kirkkoon ja juttelemaan Ju- malalle. Tule olemaan ja elämään musi- kin sekä rukouksen kautta. Ole vapaa is- tumaan, kahvittelemaan tai vaikkapa ylistämään illan aikana.

Sanajumalanpalvelus su 1.5. klo 10. Sanna Marin, Satu Väätäinen, Vesa Kaja- va, Sola Gratia-kuoro. Lapsille Pyhäpark- ki kirkon kellarissa.

Viittomakielinen messu su 1.5. klo 14. kuurojenpappi Seppo Laukkanen.

Rukoushetki ke 4.5. klo 12.

Helatorstain messu to 5.5. klo 10. Satu Väätäinen, Leena Laurinkari, Liisa Tiilikai- nen, Airi Heiskanen. Messun jälkeen va- paaehtoisten kiitospäivä.

Sanajumalanpalvelus su 8.5. klo 10.

Jaakko Tölli, Airi Heiskanen.

Rukoushetki ke 11.5. klo 12.

Messu su 15.5. klo 10. Jaakko Tölli, Sep- po Laitanen, Airi Heiskanen, virsikuoro.

Kaatuenteen muistopäivä, kunniakäynti sankarihaudoilla messun jälkeen.

Perhekirkko su 15.5. klo 15. Sanna Marin, Airi Heiskanen.

■ **Isänmaallisten virsien ja laulujen ilta** su 15.5. klo 19. Kahvitus Päätysalissa alkaen klo 18.

Rukoushetki ke 18.5. klo 12.

Konfirmaatiomessu, Rk 3 su 22.5. klo 10. Matti Hoffrén, Satu Väätäinen, Marjaa- na Kaisto.

Konfirmaatiomessu, Rk 14 su 22.5. klo 14. Sanna Marin, Unto Niskanen, Vesa Kajava.

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTATALO

Haarahongantie 4

Donkkis-ilta ke 27.4. klo 18. Päätysali. **Ravintoa Raamatusta** to 28.4. klo 18. Kokoushuone. Aiheena *Jeesus Paavalin elämässä*.

■ **Munkki- ja simamyyjäiset** pe 29.4. klo 13. Kahvio. Myyntiä jatketaan niin kauan kuin tuotteita riittää. Tuotto Yhteisvastuukeräykselle.

Sanan ja yhteyden ilta ma 2.5. klo 18.30. Pieni sali, mukana Sanna Marin.

Vapaaehtoistojoiden kiitospäivä to 5.5. klo 11. Päivä alkaa messulla Siilinjär- ven kirkossa klo 10, jonka jälkeen olem- me ulkona säävarauksella. Päivä päättyy lounaaseen. Tervetuloa virkistymään ja kohtaamaan muita vapaaehtoisia.

Ilmoittaudu viimeistään 27.4. Lisätietoja nettisivuilla sekä jenni.shakya@evl.fi, 044 728 4647.

Siiliperheet -erityislasten ja vanhem- pien vertaisryhmä ke 11.5. klo 18 Nuor- ten kerhotila.

Kehitysvammaisten Kiva-kerho to 12.5. klo 15.

Sielunhoito-terapia SYDÄN-JUURI
terapeuttista sielunhoitoa perheneuvontaa
Helena Lehtimäki, YTM
Sos.työntekijä, uusperheneuvoja
Sielunhoitoterapeutti (ACC)
P. 045 3156464, Kuopio
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydänjuuri.fi

LÄNSIVUOREN HAUTAUSHUOLTO
Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuori.fi
p. 017 261 3665
Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

HAUTAKIVET LISÄKAIVERRUKSET
sekä kaikki kivialan palvelut

Sallinen
Marja Olli
4.5.9.1937
13.6.2011

KIVILÄHDE
KAAVIN KIVI

• 1989 •

KAAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE
Kirjekuorentie 6, Kaavi
p. 017 6880100, myynti@kaavinkivi.fi
Avoinna ma-pe 8-17
www.kaavinkivi.fi

Ilmoitusaineistot osoitteeseen
ilmoitusmyynti@kotimaa.fi

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet, sidontatyöt ja koristelu, hautakivet ja kaiverrukset

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

Pitopalvelu kaikkiin juhliin ja tilaisuuksiin

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

Hautaustoimisto PARVIAINEN OY
Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

JUMALA PARANTAA
SANAN JA RUKOUKSEN ILTA
Su 22.5. klo 17.00
Kuopion tuomiokirkko
PASTORI SEPPO JUNTUNEN

Puhuu aiheesta:
Armolahjat - siunaus vai kirous?
Musiikissa:
Gospelband Sade
Tilaisuuden järj.
Rukouspalvelu ry ja srk:t

PUIJON KIVI
HAUTAKIVET
KAIVERRUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
Puh. (017) 282 9000
www.puijonkivi.fi

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA
Myös lisänimen kaiverrukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

• **HAUTAKIVET**
• **KAIVERRUKSET**
• **KULTAUKSET**
• **ENTISÖINTITYÖT**
• **KIVILYHDYT**

KIVI PAJA

Sari Kämäräinen
Jääskeläntie 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

TAPAHTUU

✚ Kuopion seurakuntayhtymän **Porkkanamarkkinat** järjeste- tään lauantaina 17.9.2016 Män- nistön Pyhän Johanneksen kirkolla Lähetysseuran Tasaus- keräyksen hyväksi

Kutsumme sinut mukaan kasvattamaan vihanneksia, juureksia ja kukkia sekä keittä- mään hilloja yms. tapahtumaa varten.

Lisätietoja Salla Tyrväiseltä, 040 4848 320

✚ **Miten minusta tuli kirjai- lija?** Kysymyksen vastaavat metropoliitta Panteleimon ja rovasti Marja-Sisko Aalto. Sy- vänniemen seminaari tsasou- nalla (Mihailantie 8) perjantai- na 6.5. klo 18.

SIILINJÄRVELLÄ

KIRKON KUVA/PANKKI/KAARNE ORIMO

Isänmaallisten virsien ja laulujen ilta

Tervetuloa Siilinjärven kirkkoon sunnuntaina 15.5. klo 19 Isänmaa- listen virsien ja laulujen iltaan. Ti- laisuudessa esiintyvät Siilinjärven seurakunnan nuorten kuoro se- kä mieskuoro Lauluveikot. Juonta- jana toimii Kauko Mielityinen ja il- tahartauden pitää pastori Jaakko Tölli. Tilaisuus aloitetaan kahvituk- sella seurakuntatalon Isossa salis- sa klo 18.

Löydä lisää tapahtumia

Puijon Maja
palvelee lämmöllä

arjessa ja juhlassa
niin ilon kuin
surunkin hetkinä

- juhlaravintola
- lounasravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous
puh. 044 552 4810
myynti@puijo.com

Puijon torni
Hotelli Puijon maja
www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

PYYKKISATAMA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
www.pyykkisatama.fi

KAIKKEA KIVAA KOTIIN
KEITTIÖTUNING

WWW.KEITTIOTUNING.FI

Tietokoneapu
Kotitalous-
vähennys 45%

www.orden.fi
040 5844 045

ILON
HETKIIN
TAI
SURUN
KOHDATTESSA

Minitar tarjoaa maistuvia
ja laadukkaita palveluita
juhliin, tarkasti asiakkaan
toiveita kunnioittaen.

- Haapamäen Havaintotila
- Muotoiluakatemia
- Kristallisali
- Asiakkaan omat tilat

MiNitar Oy KYSY TARJOUS
HAAPAMÄENTIE 105, 70900 TOIVALA p. 0400 474 438
www.minitar.fi

Ilmoitusmarkkinointi
Jaana Mehtälä **041 454 6594**
jaana.mehtala@kotimaa.fi

Heikkisen Kukkatarha
Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215
MA-PE 9-20, LA 9-18, SU suljettu • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Kodin Kukkapalvelu
Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkapalvelu.fi

Kukka-Hanski
Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Linjurin Kukka
Puijonkatu 45 • p. 046 921 4720
• JOKA PÄIVÄ 8-18 • info@linjurinkukka.fi

SEURAKUNNAT 27.4.–25.5.2016

■ **Gospel-lattarit -päivä** la 14.5. klo 10. Perähuone. Armollista tanssia kaiken kokeisille ja taitoisille naisille. Päivän hinta 10 €. Ilmoittaudu nettisivuilla! Lisätietoja jenni.shakya@evl.fi, 044 728 4647.
Hanki elämä, Raamattuopiston ilta ti 17.5. klo 18.30 Pieni sali.
Omaishoitajakerho ke 18.5. klo 12 Päätysali.
Siioninvirsiseurat to 19.5. klo 18 Päätysali. Mukana Satu Väättäinen.
Parisuhteen Palikat -ilta su 22.5. klo 18 Perähuone. Aiheena Rakkaus.

VUORELAN KIRKKO
Rissalantie 2

Naisten hyvän olon ilta to 28.4. klo 18. *Ääni hoitaa.* Pastori, laulunopettaja Leena Laurinkari. Ilta-palatarjoilussa vapaaehtoinen maksu.
Ilta-messu su 1.5. klo 17. Leena Laurinkari, Auli Hokkanen, Nuorten bändi. Ehtoollisen jälkeen opetusta, jonka aikana lapsille omaa ohjelmaa alakerrassa. Ilta-tee ja puurobaari.
Vuorelan raamattu- ja rukouspiiri ti 3.5. klo 18.
Lukupiiri ke 4.5. klo 18, ryhmähuone 1. Kirjana Mika Waltari: *Feliks onnellinen.*
Messu to 5.5. klo 13. Seppo Laitanen, Airi Heiskanen. Vuorela 50 juhlaumalanpalvelus ja Siilinjärven Lions-kirkkopyhä. Kirkkokahvit
Äitienpäivän perhemessu su 8.5. klo 10. Seppo Laitanen, Leena Laurinkari, Jaana Markkanen, Vesa Kajava. Verkkokirkko
Vuorelan lähetyksiä ti 10.5. klo 10, mukana Leena Laurinkari.
Ekopiiri ti 10.5. klo 18. Ryhmähuone 2.
Arjen Ateria to 12.5. klo 11. Hinta: aikuiset 5 €, alle 7-vuotiaat 2 €, alle 2-vuotiaat ilmaiseksi.
Messu su 15.5. klo 13. Jaakko Tölli, Seppo Laitanen, Vesa Kajava. Messun edellä klo 11 lähetystilaisuus ja -lounas
Vuorelan näperräjät ma 16.5. klo 10. Ryhmähuone 2.
Naisten hyvän olon ilta to 19.5. klo 18. Liikuntaa ja luontoa, ulkoillaan yhdessä. Diakoniatyöntekijä Auli Hokkanen. Ilta-palatarjoilussa vapaaehtoinen maksu.
Ilta-messu su 22.5. klo 17. Unto Niskanen, Auli Hokkanen.

MUUTA

Vesijärven-Harjamäen lähetyksiä to 28.4. klo 18. Kauneimpien hengellisten laulujen merkeissä Anja Vesterisellä, Kallastajantie 16 B 10. Mukana Seppo Laitanen.
Ystävän Tupa ma 9.5. klo 9. Leppäkaarten kerho.
Arkkis-pyhäkoulu ma 9.5. klo 18. Leppäkaarten kerho.
Kotipolun kerho ti 10.5. klo 13. Kotipolku 6, kerho.
Risulantien kerho ma 16.5. klo 13. Risulantie 12, kerho.
Perhepyhäkoulu su 22.5. klo 11. Eeva ja Antti Savolainen, Nuottipolku 8, Siilinjärvi

KASTETUT

Kerttu Inna Elena Ihalainen, Victoria Arianna Jalonen, Aapo Mikko Eemil Laasanen, Ella Maria Issakainen, Elmeri Matias Ahonen, Sisu Markus Särkiranta, Viivi Linnea Huovinen, Arttur August

Olavi Huusko, Neo Topias Ilmari Piekiäinen, Nea Alissa Rytönen, Havin Melis Kirmizi, Ilona Minni Mariel Kaikkonen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Johannes Lappalainen ja Senja Tuulikki Lappalainen, Olli Juhani Lehtola ja Minna Maarit Harvima, Mika Juha Petteri Tuovinen ja Niina Satu Helena Vänninen.

KUOLLEET

Ismo Tauno Juhani Jauhainen 67 v, Iiris Birgitta Raatikainen 90 v, Veli Matti Rautiainen 64 v, Rauha Heimonen 83 v, Eero Oskari Heikkinen 75 v, Anna Maria Kekäläinen 92 v, Erkki Antero Simonen 77 v, Aarne Juho Hermannin Markkanen 67 v, Sirkka Mirjami Eskelinen 91 v, Yrjö Kari Ensio Bruun 63 v, Reetta Marja Leena Kauhanen 80 v, Eila Anja Tellervo Kuosmanen 82 v, Juha Veikko Antero Tuhkanen 49 v, Vilho Antero Kovanen 76 v, Veli Kalervo Kuusela 90 v, Osmo Juhani Kilpeläinen 58 v.

JÄRJESTÖT**HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS**
Kuninkaankatu 22, Kuopio

Toimipiste avoinna keskiviikkoisin klo 10–13, virsihetki klo 11–12. Saatavana HY:n ja Aholansaaren tuotteita.
Vappuseurat su 1.5. klo 18 Ryttyllä.
Seurat ma 9.5. klo 18 Leena ja Veikko Tikkasella, Keskusraitti 19, Maaninka.
Seurat ke 11.5. klo 18 Nilsin seurakuntakodilla.

KANSAN RAAMATTUSEURA
Sanan Kulma, Tulliportinkatu 22, Kuopio

Iloa ja yhteyttä elämään Sanan Kulmassa ti 3.5. klo 13. *Kaikki ilon lähteet puhkeavat.* (Vk 51:1) *Uskovia paljon, ruumis on yksi. Hän yhdistää meidät* (Vk 454:5). Lea Tuiremo.
Majatalopäivä Lounasravintola Aika, Inkiläntie 7, la 21.5. klo 14–21. Gospelia, hyviä sanoja, ruokailua: majataloemäntä Ritva Oksanen, Kalle Virta, Eliina Heino-nen, Jyrki Liukkonen, Majatalo House-band, Pirjo Kartano, Jarkko Maukonen, Juha Heiskanen, Gospeliako-lauluryhmä. Vapaa pääsy. Ruoka 10 €, opisk./työttömät 7 €, lapset 5–10 v. 5 €, alle 5 v. ilmaiseksi. Lastenhoito järjestetty klo 14–18.

RAAMATTUOPISTO

Rukous- ja raamattupiiri Keskusseurakuntatalon kokoushuone Eetussa ma 2.5. ja 16.5. klo 16.30 alkaen.
SRO:n ja P-SKL:n kirkkopyhän messu Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa su 8.5. klo 10. Jouko Kauhanen, Hannu Laukkanen, Kirsi Leino. Messun jälkeen kirkkokahvit ja seurat.
Sana soi-ilta, kesää kohden Viisikielisen lauluin Siilinjärven srk-talon pienessä salissa ti 17.5. klo 18.30. Jouko Kauhanen ja Rami Tuomikoski.
Hetki Sanalle, kesää kohden Viisikielisen lauluin Juankosken srk-talossa ke 18.5. klo 18.30. Jouko Kauhanen ja Raimo

Myyryläinen. Kahvitus klo 18 alkaen, kirjamynti.
Lähde mukaan ruskaretkelle Pallaksen maisemiin 10.–17.9. Soita Jouko Kauhaselle, 050 577 3780.

KUOPIO YMPÄRISTÖN
RAUHANYHDISTYS
Ahmatie 22, Kuopio

Yhteinen pyhäkoulu ja seurat su 1.5. klo 14 Rauhanyhdistyksellä.
Äitienpäivä- ja kevätkuuhla su 8.5. klo 14 Rauhanyhdistyksellä.
Seurat su 15.5. klo 12.30 Rauhanyhdistyksellä.
Seurat su 22.5. klo 18 Rauhanyhdistyksellä.
Seurat su 29.5. klo 18 Rauhanyhdistyksellä.

NNKY**Suokatu 22 B, 4. krs, Kuopio**

044 772 1928 www.ywca.fi/paikallinen toiminta/kuopio
Kuoro maanantaisin klo 13 Samulissa.
NNKY:n Kevätjuhla su 22.5. klo 14 Samulissa. Vieraina Ritu Ylipahkala ja Minna Miettinen NNKY-liitosta. Kuoro.
Kirjallisuuskahvila su 29.5. klo 14 Samulissa. Alustajana Ritva Kolehmainen.

AHOLANSAARI

Tiedustelut 050 4641 000, www.aholansaari.fi, aholansaari@aholansaari.fi
Talkooviikko 23.–27.5. Laitetaan Saari kesäkuutioon.
Aholansaaren ystävien kevätpäivät 27.–29.5.
Seppä Högman -symposium la 28.5. Aholansaari-päivä su 29.5.

KUOPIO KISTILLISET
ELÄKELÄISET

Retki Lapinlahdelle Asutusmuseoon ja Väärin pappilaan ti 31.5. Hinta pääsymaksuineen ja ruokailuineen 30 €. Ilm. Eero Heikkiselle 050 599 7011 tai Mirja Haloselle 040 737 7860.

SUOMEN LUTERILAINEN
EVANKELIUMIYHDISTYS

Raamattu- ja lähetyksiä to 28.4. klo 19 Keskusseurakuntatalolla Aaronissa.
Raamattu- ja lähetyksiä to 12.5. klo 19 Keskusseurakuntatalolla Aaronissa.

POHJOIS-SAVON
EV.LUT. KANSANLÄHETYS
Sairaalakatu 11, Kuopio

017 262 2082, p-savonkl@sekl.fi, www.pskl.fi
Lyhtymessu Neulamäen kirkossa su 1.5. klo 16. Heikki Huttunen, musiikki Leila Savolainen, Hanna Eskell, Väike-musiikki-ryhmä, lastenhoito, tarjoilu.
Sanan ja yhteyden ilta Siilinjärven srk-talolla ma 2.5. klo 18.30. Heikki Huttunen, Sanna Marin.
Lyhtyilta Lähetyskodilla Kuopiossa su 15.5. klo 16. Mirja Halonen.
Lähetyspyhä messu Nilsin kirkossa su 15.5. klo 10. Saarna Ilkka Sormunen. Lähetystilaisuus srk-talolla.
Sanan ja yhteyden ilta Maaninkatalossa ma 16.5. klo 18.30.

ILMOITTAUDU**Diakoniatyön**
Talkooleiri

Ryttyyn leirikeskuksesta maanantaina torstaihin 23.–26.5. Leirillä laitetaan leirikeskusten paikkoja kuntoon kesän leirejä varten. Ilmoittautuminen 28.4.–11.5. arkin klo 8–16 Sisko Laitiselle puh. 040 4848 324, sisko.laitinen@evl.fi tai Martti Olsenille puh. 040 4848 371, martti.olsen@evl.fi. Lisätietoja saat oman seurakuntasi diakoniatyöntekijöiltä.

Retkelle

✚ **Sotahistoriallinen retki** Karjalan kannakselle 16.–18.9. Retkikohteina Summa, Äyrä-

pää ja Taipaleenjoki. Kaksi yötä Viipurissa hotellimajoituksessa. Hinta 350 €. Matkanjohtajana toimii kirkkoherra Matti Pentikäinen. Ilmoittautumisen 31.5. mennessä sähköisesti www.kuopionseurakunnat.fi/kallaveden-seurakunta/ilmoittautumiset tai Kallaveden seurakunnan toimistoon puh. 040 4848 327.

✚ **Seurakuntaretki** Valamoon ja Konevitsaan su–to 31.7.–4.8. Retkikohteina Sortavala, Valamo, Käkisalme, Konevitsa ja Inkerin kirkko. Yhdessä-oloa ja virkistymistä. Osallistumismaksuun 480 € sisältyy kuljetukset tilausajobussilla ja

laivoilla luostareihin, majoitukset 2h huoneessa, ruokailut ja opastukset sekä ryhmäviisumi. 1h lisämaksu on 80 €. Matkalla tarvitaan passi, joka on voimassa ½ vuotta matkan jälkeen ja viisumi. Matkanjärjestäjä huolehtii ryhmäviisumin. Omalla viisumilla alennus 65 €. Ilmoittaudu 26.6. mennessä Mikko Huhtalalle, mikko.huhtala@evl.fi, puh. 040 4888 625.

Löydä lisää
tapahtumia

KIRJALLISTA

Riitta Konttinen:
Elämänvirrassa.
Alvar ja Ragni Cawén.
Siltala Publishing. 2015.
320 s.

Rakkaus antaa taiteelle voimaa

Ragni Holmbergin ja Alvar Cawénin yhteisen tien alkua oli oppilaan ja opettajan rakkaustarina. Avioliitto osoitautui onnelliseksi, vaikka menon yhteisyys päättyikin 11 vuoden jälkeen Alvarin sydänkohtaukseen. Ragnin räiskyvä ja iloinen luonne oli Alvarin vakavuuden ja harkitsemuuden vastakohta, mutta särmiä hiottiin. Erilainen oli Cawénin tyyli taiteilijoinakin siitä huolimatta, että molemmat käyttivät vahvoja värejä ja olivat monipuolisia töissään.

Alvarin kuoleman jälkeen Ragni eli vielä puoli vuosisataa, minä aikana hän ehti paitsi

luoda varsinaisen oman uransa taiteilijana, pitää yllä miehensä elämäntyötä ja toimia monien Alvar Cawénin taidetta esittelevien muistonäyttelyiden asiantuntijana ja aikalaismuistajana. Tunteensa hän suuntaa Alvarin ja Ragnin rakkauden hedelmään: Matti-poikaan.

Riitta Konttinen jatkaa kirjallaan ansiokasta taiteilijapari-tutkimustaan ja vaikka hän on pyrkinytkin nostamaan muusia taiteilijana esille, niin pariskunnan taide ja elämä käyvät keskenään hienoa vuoropuhelua – vaikka Vuoden tiedekirja -palkintoa ei tällä kertaa tullutkaan.

TERHI LAITINEN

Taideteoksia tutkimassa

Mitä symbolit kertovat käy tarkasti läpi kaikki kristillisen maalaustaiteen symbolit niin Vanhasta kuin Uudesta testamentista, antiikin mytologiaa ja uudempaa taidetta unohtamatta. Symbolien tuntemus auttaa parhaimmillaan katsomaan kirkkojen ja museoiden tauluja uusin silmin, vaikka tomaattia pureskellessa voi muistella sen kasvattamisen vieneen 1500-luvulla roviolle.

Liisa Väisänen työ symbolien äärellä on perusteellista ja luki- ja ystävällistä. Suotta ei Helsingin tuomiokirkkoseurakunta ole myöntänyt hänelle kirkkotaiteen Engel-palkintoa. Kirjan lopussa on hienot luettelot eri symboleista ja aiheista mutta vielä jäin kaipaamaan taiteilijaluetteloa. Kuvien ihailemisen mahdollisuus suurempana olisi myös helpottanut lukuisten yksityiskohtien hahmottamista.

TERHI LAITINEN

Liisa Väisänen: Mitä symbolit kertovat. Taidetta pintaa syvemmältä. Kirjapaja. 2015.
271 s.

LYHYESTI

Niukkuus pakottaa vapaaehtoistoimintaan

Elämme yhteiskunnassa ja seurakunnassa, jossa raha ratkaisee koko ajan enemmän. Valitettavasti teemme elämässämme ratkaisuja sillä periaatteella mil-laista tukea tai etua siihen saa. Yritämme kaikin mahdollisin keinoin ulosmitata etuudet vaikka emme niitä tarvitsisikaan.

Kuopion ev.lut. seurakuntien yhteinen kirkkoneuvosto esittää valtuustolle, että seurakuntien toimintamäärärahojen jakopu-rusteita tarkistetaan. Se hyväksyi jakomallin, jossa toimintamäärärahat paikallisseurakuntien kesken jaetaan jatkossa siten, että keskeisenä jakopu-rusteena on jäsenmäärä.

Järvi-Kuopion seurakunnan ja Kallaveden seurakunnan osalta tästä poiketaan niiden alueellisen laajuuden tähden. Järvi-Kuopiolla on koko olemassaolonsa ajan ollut toimintamäärärahat 20 prosenttia suuremmat jäsentä kohden kuin muilla yhtymän seurakunnilla. Nyt tämä 20 prosentin korotus tulee Kallaveden seurakunnalle Karttulan ja Maaningan osalta.

Järvi-Kuopio peittää pinta-alallaan prosentin Suomen pinta-alasta eli se on todella laaja. Sitäkin enemmän suurempiin toimintamäärärahoihin antaa perusteen kahdeksan jumalanpalvelusyhteisöä eli alueseu-

kuntaa. Joka sunnuntai on Järvi-Kuopiossa kahdeksan jumalanpalvelusta.

Toimintamäärärahoja tarvitaan perustyöhön, mutta entistä enemmän pitää tehdä myös vapaaehtoistoimintaa. Silloin palataan seurakuntatyön juurille. On tärkeää, että huolehdimme rakkauden kaksoiskäskystä. Jumalaa meidän on helppo rakastaa, mutta osaammeko rakastaa lähimmäistämme niin kuin itseämme?

Itsensä rakastaminen ei ole itserak-kautta. Jos rakastaa itseään, hyväksyy helpommin maailman ja ihmiset ympärillään sellaisena kuin he ovat. Jos tuosta vielä selviää, niin miten pitää määrittää lähimmäi-nen? Meistä jokaisen pitää mahtua tuon sanan sisään.

Vapaaehtoinen seurakuntatyö kohdis-tuu usein tuohon näkymättömään tai tuntemattomaan lähimmäiseen.

ERIKA SUOMINEN
kirkkovaltuutettu ja
Järvi-Kuopion seura-
kuntaneuvoston
varapuheenjohtaja

KULTTUURIKULMA

Koonnut PIIA JULKUNEN

Menovinkit

27.4.–25.5.2016

Lähetä vinkit osoitteeseen kulttuurikulma@gmail.com kaksi viikkoa ennen seuraavan lehden ilmestymistä.

NÄYTTELYT

G12 Kuopio

+ 16.4.–4.5. Piia Lehti ja Kirsi Tiittanen

+ 7.5.–26.5. Miika Nyssönen ja Johanna Koistinen

Galleria Kulma /
Satamankulma

+ 1.–29.5. Timo Kokko

Siilinjärven pääkirjasto Artsi

+ 3.–30.5. Kari Onkari

ESITYKSIÄ/TAPAHTUMIA

+ Juhlanäytelmä Kivi kiveltä to 28.4. klo 19, la 7.5. klo 14 ja to 19.5. klo 12 Kuopion tuomiokirkko

+ Liekeissä!-festivaali 9.–13.5. Satamankulma

+ Nuorisokuoro Beatin kevät-konsertti 10.5. klo 18 Kuopion kaupungintalon juhlasali

+ Ihmisenä olemisen sietämätön ras-kaus 18.5. klo 13. Luennoitsijana piis-pa Jari Jolkkonen, Ikääntyvien yliopis-to, Kuopion kaupungintalon juhlasali

Kino Kuvakukko
Ohjelmassa mm.

+ 29.4. alkaen: Land of Mine (ohj. Martin Zandvliet)

+ 6.5. alkaen: Huuma (ohj. Maiwenn)

+ 6.5. alkaen: Nälkämaan Sampo (ohj. Mika Koskinen)

+ 13.5. alkaen: Aerobics – A Love Story (Ohj. Anders Rune)

Kuopion Musiikkikeskus
Ohjelmassa mm.

+ 28.4. klo 19 Konserttisali: Bravo!!

+ 1.5. klo 15 Vappukonsertti @ Konserttisali

+ 4.5. klo 19 Konserttisali: Toiveet todeksi

+ 11.5. klo 19 Konserttisali: Sinfoniasarja VIII

+ 14.5. klo 10 ja 11.30 Valohalli:

SAMI TIRKKONEN

Kivi kiveltä -esitys juhlistaa Kuopion Tuomiokirkon 200-vuotista taivalta. Kuvassa Seija Pitkänen.

Pienten tanssijoiden kevätjuhla

+ 17.5. klo 13 Valokabinetti:

Kulttuurikahvila

+ 22.5. klo 15 Konserttisali:

Orkesterilaulun mestarikurssin

päätöskonsertti

Sotku

Ohjelmassa mm.

+ Savonia AMK:n tanssinopettaja-opiskelijat: TEOT 28.–29.4.

+ Milla Koistinen: No 3. 19.–21.5.

+ Virve Varjos: Sharp Dressed Woman 26.–28.5.

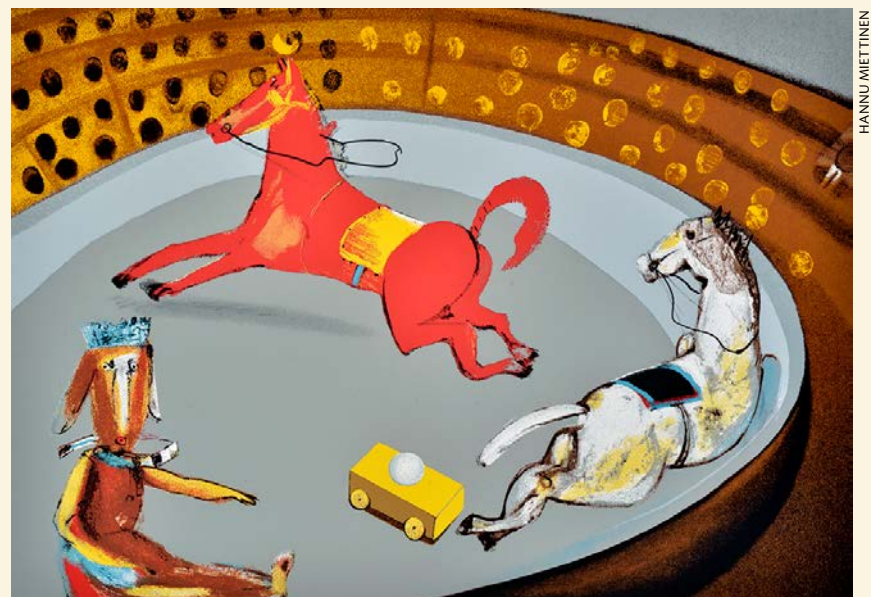
Kulttuurikeskus Vuorilinna

+ Draamis ja avoimet ovet

perjantaisin klo 12–15

+ Lasten luova tanssi

tiistaisin klo 17–19

HANNU MIETTINEN

Hummani hei! -näyttely esillä Kuopion taidemuseossa 21.5. saakka. Teos: Antti Vuori, Sirkus, 2013 Leonardo Da Vilhun kokoelma, Kuopion taide-museo.

”Olen nykyään kiitollinen, että kuljin tämän polun. Muuten olisin juossut loppuelämäni”, Hanna Lehtonen sanoo.

Apua saa, kun pyytää

Kahden lapsen äiti Hanna Lehtonen kulki kivisen tien ennen kuin oppi pyytämään ja vastaanottamaan apua.

Lapset, työ ja harrastukset. Elämän peruspaketti. Se on **Hanna Lehtosella** tällä hetkellä hyvällä tavalla balanssissa.

”Olen hiljattain löytänyt uuden tanssiharrastuksen, johon tykästyin heti. Ensimmäinen tanssitunti tuntui siltä kuin olisi kotiin tullut”, Hanna kertoo hymyillen.

Tärkeintä ja antoisinta on kuitenkin olla äiti 8- ja 5-vuotiaille lapsille. Matka tähän pisteeseen ei ollut aivan helppo.

Vauva kruunaa onnen?

Vajaat kymmenen vuotta sitten Hanna ja hänen miehensä elivät kaikin puolin tyydyttävää elämää pääkaupunkiseudulla. Molemmilla oli hyvät työpaikat ja juuri oli hankittu uusi koti. Onnen kruunaisi perheellisäys, sillä Hanna oli potanut jo jonkin aikaa vauvakuumetta.

Toive kävi toteen ja raskausaika sujui yllättävän nopeasti.

”Näin jälkikäteen ajateltuna olisi varmas- ti voinut hössöttää vähän vähemmän. Minulla esimerkiksi oli laukku pakattuna sairaalaan lähtöä varten jo kaksi kuukautta ennen h-hetkeä.”

”Olin omasta mielestäni valmistautunut etukäteen hyvin vauvan tuloon. Olin lukenut paljon aiheeseen liittyviä kirjoja ja vauvalehtiä sekä kysellyt neuvolassa vinkkejä ja ohjeita.”

Synnytys oli helppo ja helpottava asia: tietty vaihe päättyi ja odotettu arki vauvan kanssa saattoi alkaa. Paitsi että tuo arki olikin Hannalle täydellinen järkytys.

Elämyksiä vauvalle

Kaiken piti olla hyvin. Esikoinen oli ihana ja kiltti lapsi. Hän söi ja nukkui normaalisti.

”Mutta minä en nukkunut. Kun vauva oli unten mailla, puuhailin kaikkea mahdollista.

Ajattelin, että hyödynnän sen ajan esimerkiksi imuroimiseen – sitä tulikin harrastettua oikein urakalla.”

”Kun vauva olisi taas hereillä, voisin täysipainoisesti keskittyä hänen viihdyttämiseensä. Näin perustelin itselleni puuhastelujani.”

Esikoinen syntymän jälkeen Hannan puoli- so oli parin viikon ajan kotona isyyslomalla.

”Tuo aika taisikin sujua ihan mukavasti”, Hanna muistelee.

Vauvan ensimmäisistä viikoista Hannalle on jäänyt mieleen tapaus, joka nyt sekä nolottaa että huvittaa häntä.

”Käärö oli kaksiviikkoinen, kun päätimme viedä hänet tiedekeskus Heurekaan. Ajattelimme, että lapsen on hyvä saada jo vauvaiästä lähtien erilaisia elämyksiä.”

”Jälkeenpäin olemme kyllä mieheni kanssa nauraneet, kuinka älytön koko idea oli. Mutta kaipa taustalla oli pohjaton tarve antaa omalle lapselleen kaikki mahdollinen hyvä, mitä vain maailmasta löytyy.”

Suorittamisen oravanpyörä

Vähitellen vauva-arki alkoi saada sumuisempia sävyjä. Muutaman kuukauden päästä synnytyksestä univelka ja kaikenlainen vauvan ympärillä hössöttäminen alkoivat vaatia veronsa.

”En ymmärtänyt levätä vaan suoritin vanhemmuutta kahta kauheammin.”

Hannalle ei tullut mieleenkään pyytää apua.

”Lapsemme isovanhemmat asuivat kaukana. Vaikka he olisivat olleet lähempänä, en olisi osannut turvautua heihin. Koin niin vahvasti, että äitinä minun on pystyttävä hoitamaan oma lapseni ja kotini – täydellisesti.”

”En osannut pyytää apua edes mieheltäni.” Lopulta Hanna oli sekava ja itkuinen.

”Nukuin vain kaksi, kolme tuntia yössä ja nekin pätkissä. Välillä jopa toivoin miehe-

”Liian monta suurta muutosta

ni sairastuvan, jotta hän voisi jäädä kanssani kotiin.”

”Silloinkaan hälytyskellot eivät soineet. Uskoin kaiken tuollaisen kuuluvan asiaan vauva-arjessa.”

Särkyvä lasi

Jotenkin Hanna sai sinniteltä ja palasi takaisin työelämään.

”Olin alun perin ajatellut, että jään lapsen kanssa kotiin pidemmäksi aikaa. Lähdin kuitenkin töihin heti äitiysloman päätyttyä. Se tuntui tuolloin helpottavalta ratkaisulta.”

Vajaat kolme vuotta esikoinen jälkeen perheeseen syntyi toinen lapsi. Lähes samaan saumaan perhe muutti Savoon, Hannan kotiseudulle.

”Uudet kuviot, uusi kaupunki, uusi koti, uusi vauva ja äitiysloman jälkeen uusi työpaikka. Liian monta suurta muutosta minulle.”

Jotain tuttuakin tuossa ajassa oli. Paheneva univelka.

”Yhdessä vaiheessa väsymys tuntui niin pahalle, että oksensin aina ennen töihin lähtöä.”

Lopulta Hanna meni lääkäriin ja sai unilääkeresepin. Uniongelmat eivät kuitenkaan ratkenneet.

”Eräänä päivänä huomasin pohtivani, että tässähän ratkaisu oli. En ottaisi vain yhtä pilleriä vaan koko paketillisen. Saman tien myös säikähdin: miten minulle voi edes tulla mieleen jotain noin kamalaa!”

”Tajusin, että jos ihminen edes hetkellisestiäkään miettii tuollaista, hän ei ole kunnossa.

Ymmärsin myös, että olen tullut umpikujaan. En silti osannut kertoa kenellekään miten väsynyt todellisuudessa olin. Häpesin.”

Sitten tuli päivä, joka katkaisi kamelin selän.

”Olin käymässä lasten kanssa äitini luona. Hän antoi minulle isoisäni vanhan pöydän, jota yritin väkisin survoa auton takaluukuun. Kuului kova pamaus, kun auton ikkunalasirikkoontui. Silloin kaikki vyöryi yli äyräidensä.”

Hanna lyyhistyi maahan itkemään. Ja siitä itkusta ei ollut tulla loppua.

”Sain vihdoin kerrottua äidille väsymyksestäni ja uskalsin pyytää apua.”

”Uskon, että sen lasin kuuluiikin särkyä juuri tuolloin.”

Loppu hyvin

Romahduksen jälkeen Hanna jäi sairauslomalle ja aloitti myös terapian. Hän sopi äitinsä kanssa, että tämä tulee säännöllisesti auttamaan lastenhoidossa. Myös anoppi tuli apuun ja asiat alkoivat järjestyä. Askel askeleelta Hanna pääsi pois pimeydestä ja tänä päivänä elämä on jo valoisa.

Viime keväänä Hannalle tuli voimakas tarve kirjoittaa kokemuksistaan. Alkupalvesta ilmestyi e-kirja Väsynyt äiti – apua uupumukseen ja unettomuuteen (mm. Elisa Kirja).

”Ajattelin, että kertomalla oman tarinani, voin ehkä auttaa edes yhtä samassa tilanteessa olevaa ihmistä.”

”Putosin itse pärjäämisen ja suorittamisen sudenkuoppaan. Miksi meillä on niin tiukassa ajatus, että jokaisen on pärjättävä omillaan ja avun pyytäminen on heikkouden merkki?”, Hanna pohtii.

”Opin kipeimmän kautta sen, että apua kyllä saa, kun vain pyytää. Eikä siinä ole mitään hävettävää.”

HELI HARING